

Emajlirec

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE EMO CELJE

LETO XXXVI - ŠT. 17-18 - SEPTEMBER - OKTOBER 1986

Štefan Korošec v EMO

V četrtek 11. 9. sta našo delovno organizacijo obiskala Štefan Korošec, član predsedstva CK ZKJ in Emil Štern, član predsedstva CK ZKS. Na obisku, ki sodi v okvir programa delovnih obiskov ZK v združenem delu, sta se pogovarjala s člani ZK TOZD Posoda, sekretarji OOKZ TOZD in DSSS EMO ter nekaterimi vodilnimi delavci o perečih gospodarskih vprašanjih, ki se nanašajo na naš kolektiv, na naša prizadevanja za razreševanje le teh, oziroma z našimi prizadevanji za uspešno sanacijo, odkrito pa so spregovorili tudi o nekaterih notranjih in zunanjih vzrokih za nastale probleme na katere sicer nimamo vpliva, so pa za uspešno gospodarjenje izredno pomembni.

Eden takih je nedvomno ukrep vrnitve cen na lansko raven, ki je naš kolektiv hudi prizadel saj moramo prodajati posodo še vedno po pogojih, ki so jih določili lani decembra.

Izpostavljena so bila tudi nekatera razvojna vprašanja, katerih uresničitve je za naš kolektiv izrednega pomena.

Pred obiskom v naši DO sta se ugledna gosta dopoldne pogovarjala tudi s člani predsedstva občinske konference ZKS ter si ogledala tudi sejem obrti.

ustvarjajo nove rešitve pri orožju, orodju in ostalih potrebah za čim prejšnjo osvojitve. Tako je ta zgodovinski dan postal dan inovatorjev. Iz povzetka zadnjega posvetovanja ob dnevu inovatorjev, ki je bilo v Mariboru, se kot rdeča nit vlečejo ista vprašanja in ugotovitve iz leta v leto. Jugoslovani predstavljamo manj kot pol odstotka svetovnega prebivalstva in prispevamo na svetovni trg dve tisočinki znanja.

Na vprašanje: ALI JE KDAJ KDO ZAŠEL V TEŽAVE, KER NI SVOJEMU KOLEKTIVU PREDLAGAL NIČESAR NOVEGA? je odgovor negativen. Tisti, ki molči in goji staro rutino nima težav, pogostje pa jih ima predlagatelj, ker »vnaša« dopolnjujejo, izdelujejo in nemir.

Pri nas tako spoštovano število inovacij se povečuje tam, kjer so v delovni organizaciji: ZNANJA?

Da imamo torej veliko neizrabljenega znanja je dejstvo in če se vprašaš: KDO IMA OBCUTEK, DA LAHKO PRI SVOJEM DELU UPORABLJA VSE SVOJE ZNANJE?

Doslej verjetno še ni bilo pritrilnega odgovora. Posledica prešibke uporabe znanja pa pomeni zaostajanje v znanju.

Prav je, da se večkrat spomnimo in še opomnimo na ta bistvena vprašanja, kar pa ni dovolj, morali bi tudi odgovarjati za svojo neaktivnost.

Število inovacij se povečuje tam, kjer so v delovni organizaciji:

– ustvarili splošno vzdušje za predlaganje inovacij, – ustrezno materialno in moralno motivirali delavce za predlaganje izboljšav, – v kolektivu spoštovali delavce, ki so delali več in bolje in tiste, ki so bistveno prispevali k večjemu poslovnemu uspehu.

Ob dnevu inovatorjev se torej spomnimo teh tovarišev in sklenimo, da jih ne bomo »postrani« gledali, če poleg svojega dela, ustvarjajo še kaj novega in boljše in če ne priznavajo rutinerstva.

Adolf Žvižej

10. OKTOBER – DAN KOVINARJEV

Konferenca sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije je razglasila, leta 1977, deseti oktober za dan kovinarjev Jugoslavije. Na konferenci sindikata se niso po naključju odločili, da bo prav 10. oktober dan kovinarjev Jugoslavije, ampak na podlagi vse glasnejše zahteve kovinarjev Jugoslavije, da ustanovijo svoj dan kot dan pregleda celotnega dela in ustvarjanja in da vse to trajno poveženo z življenjem in delom tovariša Tita. Ta naš največji vzornik se je namreč vključil desetega oktobra 1910 kot mlad kovinarski delavec v Zvezo kovinarskih delavcev Hrvatske in Slavonije.

Letošnji dan kovinarjev ima še poseben pomen, kajti smo v času, ko usmerjamo vse v borbo za večjo produktivnost, za višji dohodek in za boljše gospodarjenje v sleherni delovni organizaciji in v družbi kot celoti. Naše delo je prežeto z bitko za stabilizacijo gospodarstva, ki jo nikakor ne smemo izgubiti. V tej bitki je tudi naloga nas delavcev EMA, da vsak po svojih močeh vplivamo na uspešnost premagovan

vanja nakopičenih težav, s katerimi se srečujemo in to z višjo produktivnostjo, z vsemi inovacijami itd., skratka z vsem, kar nam utrjuje samoupravni položaj v naši socialistični in samoupravni Jugoslaviji.

Dan inovatorjev – 12. oktober

Na ta dan je v letih najhujših preizkušenj naših narodov tovariš TITO poslal vsem enotam Jugoslavije nalog, da samoiniciativno dopolnjujejo, izdelujejo in nemir.

STROKOVNA EKSKURZIJA PRIPRAVNIKOV DO EMO

Ogled Zagrebškega velesejma

Po programu pripravništva smo zopet po nekaj letih organizirali strokovno ekskurzijo – ogled Zagrebškega velesejma za vse pripravnike naše DO. Ogled je bil strokovno voden, tako, da smo si skupaj ogledali vse razstavljene prostore s področja kovinarstva in strojništva ter elektronike. Na razstavnem prostoru naše DO smo si ogledali tudi filmski posnetek dejavnosti, ki so zastopane v EMO Celje. To je bilo še posebej zanimivo za tiste pripravnike, ki so le kratek čas zaposleni pri nas.

Ker se pripravniki usposablajo za različne poklice so si še podrobneje ogledali dejavnosti, ki jih posebej zanimajo. Vse pa bodo lahko s pridom uporabili v svojem poklicu.

Po mnenju večine udeležencev je ekskurzija uspela. Upamo, da se bo podobna akcija še ponovila.

Meta Hojnik

DELAJSKI SVET DO EMO

Komisija za odlikovanja in priznanja

V skladu z določili Pravilnika o podeljevanju priznanj in pripravi predlogov za oblikovanja, Komisija za odlikovanja in priznanja razpisuje

NATEČAJ

za zbiranje predlogov za priznanja, ki jih za posebne uspehe podeljuje DO EMO, in sicer:

- plaketa,
- posebna plaketa,
- zlati znak,
- pismeno priznanje.

Pogoji za podelitev so zajeti v členih 9, 10, 11 in 21 Pravilnika o podeljevanju priznanj in pripravi predlogov za odlikovanje.

Rok za oddajo predloga je 14 dni od dneva objave. Predloge sprejema Področje za kadre, organizacijo in poslovno informatiko.

19. mednarodni obrtni sejem

Celje ostaja zvesto svoji sejemski tradiciji

V organizaciji Zveze obrtnih združenj Slovenije, Splošnega združenja drobnega gospodarstva Slovenije ter Zavoda ŠRC Golovec je bilo Celje v času od 12. do 21. septembra gostitelj devetnajstega obrtnega sejma katerega delovni naslov letos je bil VSE ZA OBRT, OBRT ZA VSE. Tudi letos sta bila prva dva dneva na-

menjena le poslovnim srečanjem in zato zaprta za splošen ogled. Za letošnji sejem je značilen porast nekaterih dejstev. To med drugim velja za površino razstavnega prostora. V dvoranah je bilo na voljo 5786 m² pokritih površin, nadalje je bilo za sejem na razpolago 10555 m² zunanjih površin in še 1900 m² pokritih zuna-

njih površin. Letošnji sejem je v bistvu nadaljevanje že sprejetih ciljev, še posebej tistih, ki zadevajo poslovnost, organizacijo, kakovost in podobno, seveda pa je bil glavni poudarek na poslovnosti oz. na specializaciji. Organizatorji so se potrudili in razstavili izredno veliko strojev za potrebe obrti. Kot že lani je bila tudi letos zanimiva predstavitev nekaterih poklicev v tako imenovani obrtniški ulici, v kateri so učenci in učitelji celjskih srednjih šol različnih dejavnosti prikazovali značilnosti raznih poklicev.

Celjski sejem obrti si je v devetnajstih letih pridobil ne samo Jugoslovanski temveč mednarodni pečat, čeprav je na tem področju še dosti možnosti za večji razmah, zlasti še za predstavitev obrti z vseh območij države. Poleg sejma, ki je bil za obiskovalce odprt vsak dan od 9. do 19. ure je bila v tem času še vrsta drugih prireditev, tako posvetovanj, športnih tekmovanj – med njimi športne igre obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev, zabarnih, kulturnih prireditev itd.

Organizatorji so tudi leto poskrbeli za dneve zdomev, torej za srečanja z naši-

Geslo letošnje prireditve je bilo »VSE ZA OBRT, OBRT ZA VSE«. Letošnji devetnajsti sejem je obiskalo okoli 230.000 ljudi, torej več kot lani.

Naša delovna organizacija je na letošnjem sejmu sodelovala z lepo urejeno stojnico pred katero ni nikoli zmanjkalo kupcev.

mi ljudmi, ki so trenutno na delu v tujini, pa jih zanima povratek v domovino in vključitev v obrtno dejavnost.

Na letošnjem sejmu je bilo poskrbljeno tudi za prodajo blaga v katero se je tudi vključila naša delovna organizacija oz. naša TOZD Servis in trgovina. S takšno sejemsko obliko prodaje so pričeli naši sodelavci že lansko leto in ker so bili rezultati zadovoljivi, jo nadaljujejo tudi letos. Prodajalni prostor je bil ves čas zelo dobro obiskan in temu primeren tudi izkupiček.

USPEL JAVNI RAZPIS USMERJENE INOVACIJE

Na pobudo direktorja TOZD tov. Stepišnika in KI TOZD Orodjarna je bil v marcu objavljen javni razpis usmerjene inovacije na temo: »POVEČANJE OBSTOJNOSTI IN VZDRŽLJIVOSTI ORODIJ«.

V roku 2 mesecev je bilo prijavljenih 12 predlogov, kar predstavlja za TOZD, ki v preteklosti ni ravno slovel po veliki MID, velik korak naprej na tem področju.

Naslovi inovacij, ki so bili na 3 KI takoj obravnavani in tudi izplačane akontacije ali nagrade.

Naslovi prijavljenih inovacij:

- Prihranek materiala – 2 predloga
- Zamenjava materiala
- Sprememba konstrukcije
- Izboljšava orodja – izdelava vložkov
- Pristop poliranja vlivnih orodij
- Izdelava projekta za uporabo stroja Mikromat
- Razrez materiala glede na deformacije
- Izboljšava orodja
- Uredba in povezave CNC stroja z obstoječo rač.

opremo

- Robno kaljenje
- Nevarenje rezilnih robov z elektrodami
- Tesnenje mikropor
- Centriranje elipse avtogeno odrezanih obdelovancev
- Pritrditev obdelovancev.

Trenutno gospodarske koristi še ni mogoče oceniti, ker so bile izplačane tudi akontacije. Inovatorji so prejeli 92.500 din akontacij in nagrad.

Vsi predlogi so bili smiselni in koristni.

Primer v Orodjarni je vreden posnemanja, saj so se vključili v razmišljanje izboljšav delavci, ki prej nikoli niso bili aktivni na tem področju.

V TOZD seveda ne bodo ostali samo pri tem uspehu. Že razmišljajo, da v mesecu septembru objavijo nov razpis z drugim problemom.

Adolf Žvižej

Zakaj tako?

Medtem, ko si večina članov našega kolektiva prizadeva, da bi premagali težave in se izkopal iz krize in ko si sodelavci iz področja trženja mrzlično prizadevajo, da bi pridobili čimveč kupcev, da bi zmanjšali oz. odpravili zaloge, pa se na žalost med nami še vedno najdejo takšni, ki jim vse to ni mar, ki so jim očitno ti problemi tuji.

Pričujoče fotografije so nastale pred kratkim in verjetno ne potrebujejo posebnega komentarja. Na žalost je krivec zopet ostal neznan, pa čeprav smo se že velikokrat dogovorili in tudi zapisali, da bomo skrbi za našo skupno, družbeno lastnino posvečali več skrbi.

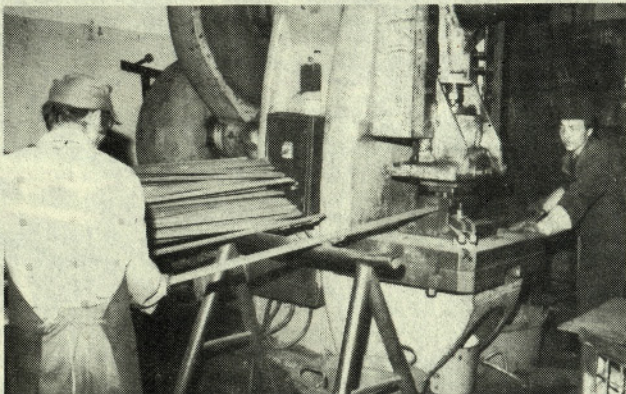
Ob dnevu inovatorjev

Konferenca zveze izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav Jugoslavije je na svečani seji 23. novembra 1979 v Titovem Užicu proglasila 12. oktober za dan inovatorjev Jugoslavije. Ta dan so izbrali na temelju zgodovinskega dogodka, to je ukaza tovariša Tita, natanko na 12. oktober 1941. leta, s katerim je zahteval inovatorstvo in racionalizatorstvo orožja partizanske vojske.

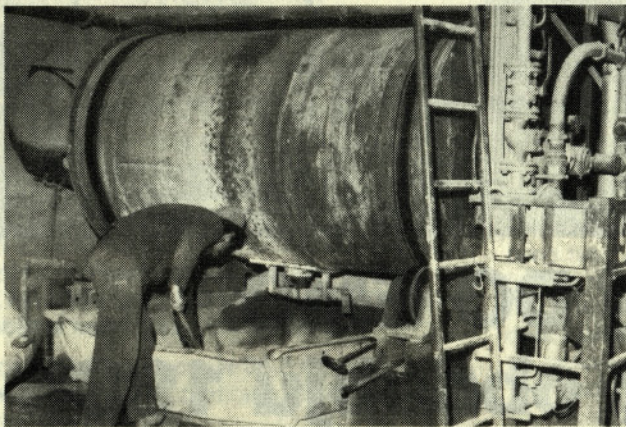
Tovariš Tito je v ukazu dejal: »Partizanske delavnice orožja moramo razvijati do maksimuma. Ne odstopajte od idej in predlogov, ki so polni idealizma in mejijo na fantazijo nedoraslih kadrov, oziroma polstrokovnjakov. Tem ljudem dajte možnost, da uresničujejo svoje ideje in dokažejo, kaj zmorejo. Prepričan sem, da bodo mnogi partizani – delavci uspeli ustvariti nova orožja ali pa bodo uspeli popraviti staro in pokvarjeno orožje.«

Tovariš Tito je izdal ta ukaz globoko prepričan v ustvarjalne sposobnosti borcev – delavcev, najboljših sinov narodov in narodnosti, v njihovo nezlomljivo moč in patriatsko zavest.

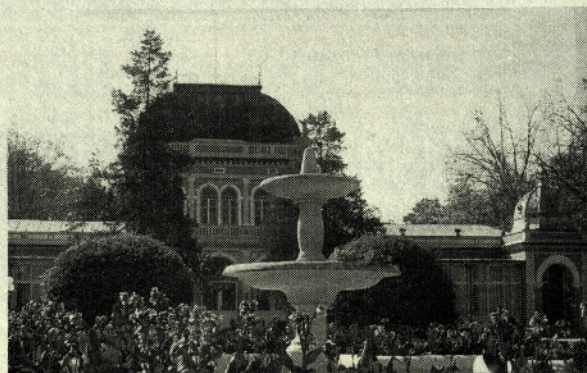
Ob letošnjem dnevu inovatorjev je prav, da mu posvetimo vso pozornost v slehernem samoupravnem okolju naše DO. Naj bo ta dan manifestacija enotnosti, idejne trdnosti in jasne opredelitve v boju za osvoboditev dela in polno svobodo ustvarjalnosti delovnih ljudi, dan družbenega priznavanja in vrednotenja prispevka delavcev k višji produktivnosti, h krepitvi materialne podlage samoupravljanja in večanju družbenega bogastva.

Za inovatorje niso nujno potrebne diplome. Toda tudi tisti, ki diplome že imajo, jih morajo neprestano potrjevati z znanjem in ustvarjalnostjo. Kdor sedi na lastnih lovorikah, jih nosi na napačnem mestu.

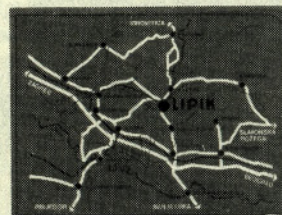
Zmotno je mišljenje, da lahko spremembe v proizvodnji izvajajo samo »višji« ljudje. Za tehnološki napredek je potrebno sodelovanje čimvečjega števila zaposlenih, kajti tudi veliko število majhnih izboljšav prinaša velike prihranke.

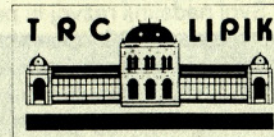
Naši sodelavci na zdravljenju v Lipiku

V skrbi za ohranjanje zdravja in s tem izboljšanja delovnih sposobnosti delavcev smo tudi letos v naši delovni organizaciji pripravili medicinsko programirani aktivni oddih. Ta je namenjen vsem našim delavcem, ki opravljajo dela in naloge v najtežjih delovnih pogojih (Pravilnik o preventivnem zdravljenju in aktivnem oddihu), katerih pa žal v naših delovnih sredinah še vedno ni malo.

Letošnji oddih za naše sodelavce je bil organiziran konec septembra v turistično rekreacijskem centru, oziroma zdravilišču Lipik. To je slikovito mesto v zahodni Slavoniji, ki se ponaša z bogato, več kot stoletno tradicijo letoviške in zdraviliške dejavnosti zasnovane na izviri termomineralne, jednoalkalične vode (60 °C). V tem zdravilišču je bila našim sodelavcem omogočena poleg organizirane športne rekreacije po potrebi tudi vrsta medicinskih storitev, skratka storjeno je bilo vse, da so se naši sodelavci čimbolje počutili. O tem, da zdravilišče Lipik nikakor ne sodi v senco renomiranih zdra-

vilišč, kot so Radenci, Dobrna, Atomske toplice ipd. nazorno govori tudi dejstvo, da se v njem organizirano zdravijo delavci Gorenja iz Titovega Velenja že sedem let. Ravno tako govori v prid organiziranju tovrstnega oddiha za naše delavce v tem mestecu (čeprav mogoče za nekatere nekoliko oddaljeno), tudi izredna kvaliteta storitev vseh vrst, razen tega pa tudi izredno nizke cene tako, da bomo v prihodnje verjetno o zdravilišču Lipik oz. turistično rekreativnem centru še slišali oz. ga še obiskali, saj so se naši delavci na zdravljenju dobro počutili in se polni dobre volje vrnili nazaj na delo.

Kljub temu, da torej mnogim ni uspelo nabaviti krompirja po tako ugodni ceni in se sedaj

hudejejo, pa vseeno velja pohvaliti sindikalne aktiviste, ki so vodili in izpeljali to akcijo.

Sindikata pomagal pri ozimnici

Koordinacijska konferenca osnovnih organizacij ZSS EMO je konec septembra organizirala prodajo oziroma nakup krompirja za ozimnico po zelo ugodni ceni 45,00 din za kilogram, s tem, da je prevozne stroške plačal sindikat. Krompir sorte Igor je uspelo sindikalnim aktivistom nabaviti v okolici Bjelovarja, vendar v omejeni količini 20 ton. Prodaja krompirja pa je kaj kmalu pokazala, da bi ga naši sodelavci kupili še vsaj dvakrat toliko, vendar z dodatnim naročilom ni bilo nič, saj kmetje v Bjelovarskem okolišu pridelujejo predvsem krompir rdeče sorte, za katerega pa med našimi sodelavci ni bilo zanimanja.

MERKUR KRANJ

PODELJUJE
OB PRAZNOVANJU
90-LETNICE

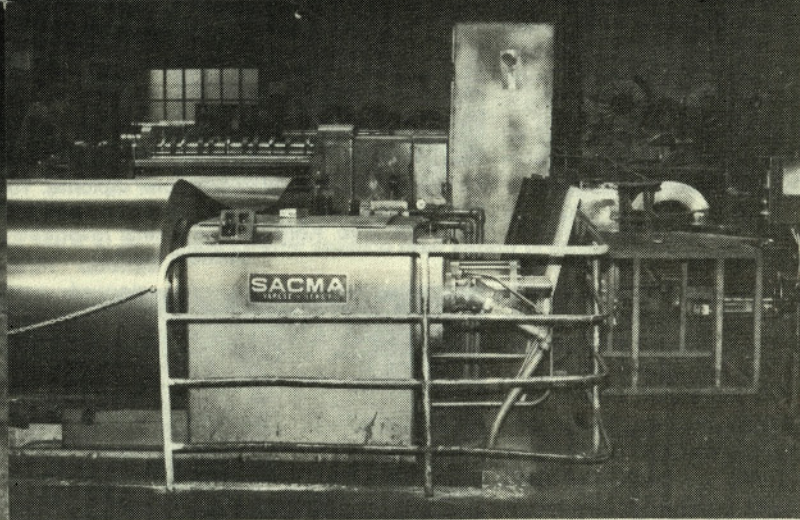
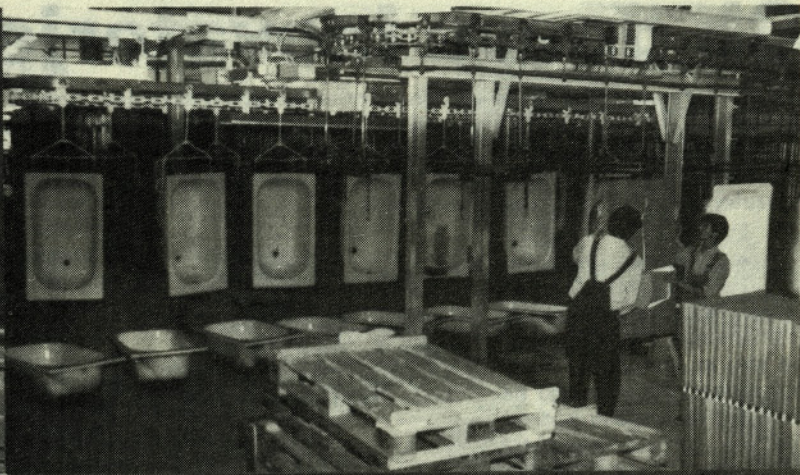
PRIZNANJE

ZA USPEŠNO
SODELOVANJE

EMO Celje

GLAVNI DIREKTOR

Kadrovski razvoj DO EMO v srednjeročnem obdobju 1986–1990

Kadrovanje, pojmovano v širšem pomenu opredeljujemo kot proces pridobivanja, spoznavanja, sprejemanja, razvrščanja, uvajanja, premeščanja, napredovanja in reelegiranja delavcev v združenem delu.

Kadrovska dejavnost kot strokovna dejavnost ni sama sebi namen, pač pa služi pomembnemu človekovemu osebnemu in družbenemu smotru, ki je v tem, da posreduje prek strokovnih operativnih sistemov vsakemu delavcu tisto področje dela, na katerem bo delavec v določenem času postal optimalno prilagojen delovnemu procesu, ki ga opravlja in tudi okoliščinam, ki so prisotne na področju dela, kamor je sprejet delavec. V takšni delovni situaciji delavec ne bo doživljal dela kot breme, pač pa mu bo takšna situacija pomemben vir življenjske sreče in osebne blaginje.

Svoj nadaljnji razvoj in perspektivo je naša DO opredelila v sanacijskem programu DO novembra 1985 in v dopolnjenih sanacijskih programih TOZD Posoda in TOZD Kotli marca 1986.

Sestavni in bistveni del razvoja DO kot tudi sanacije obstoječega stanja je prav gotovo razvoj kadrov, opredeljen tako z najširšega vidika (od zdravljenega varstva in rehabilitacije) kot tudi z ožjega vidika (profesionalni razvoj sposobnosti, znanja in drugih lastnosti). Izhodišče za nadaljni kadrovski razvoj DO je torej postavljeno v sanacijskih programih, v katerih so ugotovljene konkretne objektivne in subjektivne pomanjkljivosti izvajanja kadrovske politike kot tudi okvantificirani cilji oz. potrebe v nadaljnjem kadrovskem razvoju DO EMO.

Posamezni programi oz. elementi kadrovskega razvoja izhajajo iz globalnih področij dela kadrovske funkcije in so oblikovani glede na potrebe in specifičnosti naše DO, kot tudi glede na dosedanje stanje v DO in potrebni poudarek posameznemu področju dela za realizacijo razvojnih ciljev.

Sam pristop k kadrovskemu razvoju DO EMO je torej opredeljen tako, da so iz razvojnih ciljev DO in trenutnega stanja ugotovljene kadrovske potrebe, v nadaljevanju pa sistematično obdelani programi dela, kako te potrebe zadovoljiti.

RAZVOJNI CILJI DO

Cilj DO je, da bo v okviru razvojne sanacije postopoma moderniziral vse proizvodne programe, hkrati pa sledila prestrukturiranju proizvodnje po naslednjih kriterijih:

– preiti iz delovno intenzivne proizvodnje na proizvodnjo, v kateri je vgrajenega veliko znanja;

– z razvojno tehnološkimi premiki doseči večjo kvaliteto izdelkov, večjo ekonomičnost in boljše izkoriščanje surovin;

– doseči čim večjo izkoriščenost kapacitet;

– preiti postopoma z vsemi programi tudi v izvoz.

Torej mora DO EMO intenzivirati tehnično-tehnološki razvoj svoje proizvodnje, za katero bo značilna večja stopnja avtomatizacije ter v vseh fazah dela pred in po proizvodnji velika udeležba zahtevnega visokostrokovnega ustvarjalnega dela.

Za realizacijo tako zastavljenih ciljev pa je potrebna kadrovska obnova DO, kajti kadri so eden bistvenih razvojnih dejavnikov. Smatramo, da bi na tem področju morali doseči glede na dane pogoje (demografska gibanja, mobilnost populacije, aspiracije, propustnost šolskega sistema, deficitarnost kadrov, itd.) **realno** naslednja dva globalna cilja:

– Bistveno izboljšati kvalifikacijsko strukturo, posebej v okviru VI., VII. stopnje (za ca. 50 %), tako da bi delež teh kadrov znašal leta 1990 8,2 % od vseh zaposlenih v primerjavi 5,4 % konec leta 1985. Samo s takšno agresivnostjo je možno kadrovsko in posledično razvojno prenoviti DO.

Glede na to, da bo povprečna letna stopnja rasti zaposlovanja 1 % in se bo število zaposlenih do konca srednjeročnega obdobja povečalo za 3 % bo torej bistveno porastel delež strokovnega kadra (od IV. stopnje navzgor), pri čemer bi dosegli planirano občinsko povprečje za VI. in VII. stopnjo (8,3 %).

– Za 10 % bi se zmanjšalo število neproizvodnih delavcev (od 1241 na 1107) tako da bo delež teh delavcev v številu zaposlenih padel od 40,9 na 35,7. Pri tem gre takšno zmanjšanje izključno na račun spremljevalnega in administrativnorežijskega dela ob večji okrepitvi razvojnega in visoko strokovnega ustvarjalnega dela.

	Stanje 31. 12. 85	%	Plan 1990	%
Proizvodnja	1.791		2.007	
Neproizvodnja	1.241	40,9	1.107	35,7
Skupaj	3.032		3.114	

OBSTOJEČE STANJE IN KADROVSKE OKREPITVE

Za oceno kadrovskih potreb in potrebnih premikov v smislu kadrovskih okrepitev je dovolj navesti le nekaj sintetičnih podatkov iz obstoječega stanja in analize neproizvodnih delavcev iz jeseni 1985.

Glede na podatke iz oktobra 1985, ki se vsebinsko do danes niso bistveno spremenili, je **struktura neproizvodnih delavcev** (»režije«) kot glavne gonilne sile razvoja DO naslednja:

- vodstvena režija 21 % (vodstvo DO do skupinovodij v proizvodnji);
- poslovna režija 20 % (poslovna koordinacija netehničnega značaja);
- tehnična režija 33 % (tehnično-tehnološko-razvojni značaj dela);
- administr. režija 14 % (administracija, spremljevalno delo);
- pomožna režija 12 % (pomožna dela splošnega značaja).

Verjetno je premalo zastopana tehnična režija kot vir tehnično-razvojnih strokovnjakov, pri čemer bi se moral zniževati delež vodstvene, administrativne in pomožne režije.

Formalno **pokrivanje kvalifikacijskih zahtev režije** ni ustrezno, saj ne presega 46 %, vendar pa tudi zaradi prenizko postavljenih kvalifikacijskih zahtev v razvidu del in nalog (zaradi prevladujoče kvalifikacije v metodi vrednotenja). Kljub temu je treba opozoriti na tehnično režijo, kjer ta pokritost ne presega 36 %. Glede na pokritost kvalifikacijskih zahtev po stopnjah kvalifikacij sta zanimivi posebej le 31 % in 23 % pokritost v poslovni in tehnični režiji za VII. stopnjo zahtevnosti v nasprotju s kar 75 % in 70 % pri V. stopnji, kar pomeni, da so ob pomanjkanju visokostrokovnega kadra II. stopnje bili tu kadrovani delavci V. stopnje. Tudi vodstvena režija v proizvodnji je slabo usposobljena, saj je tam pokritost le 18 %.

Kar 55 % delavcev z VII. stopnjo strokovne usposobljenosti (VŠ) dela na vodilnih in vodstvenih nalogah, le 16 % tako usposobljenih delavcev pa v tehnični režiji kot tehnično-razvojni osnovi DO. Še bolj nazoren je podatek, da kar 65 % diplom. strojnih inženirjev dela kot vodilni ali vodstveni (na primer direktorji TOZD), le 35 % pa v tehnični režiji. Pri VI. stopnji je to razmerje ugodnejše. Vidno je torej, da večina delavcev z VII. stopnjo strokovne usposobljenosti in veliko s VI. stopnjo, posebej pa strojni inženirji delajo kot vodilni ali vodstveni in so tako v veliki meri izgubljeni za operativno stroko. Zatorej manjka strokovno dovolj usposobljenih operativcev, kar delno pokrivajo vodje, tako da ostaja premalo časa za sistematični napredek na tehnično-tehnološkem področju. S tega vidika **so naši najbolj usposobljeni kadri slabo izkoriščeni**.

Povprečna starost neproizvodnih delavcev je 38,5 let, pri čemer pa je kar 70 % delavcev mlajših od 45 let, kar ni pretirana starost in so zato v teh delavcih še mnogi ustvarjalni potenciali.

Povprečna skupna delovna doba neproizv. delavcev znaša med 17-18 let, pri čemer je 26 % delavcev z do 10 let delovne dobe (pospešeno kadrovanje mladih, predvsem štipendistov DO). 17 do 18 let delovne dobe ni pretirana starost, vendar na eni strani pomeni nevarnost rutinerstva, na drugi strani pa določeno izkušnost.

Povprečna delovna doba v DO EMO je 15-16 let, pri čemer ima 23,2 % vseh delavcev do 6 let delovne dobe v DO (pospešeno kadrovanje mladih oz. izven DO). Toda tudi 40 % delavcev ima že več kot 21 let delovne dobe v DO, kar kaže na možnost rutinerstva in poslovne slepote.

Skupno število visokostrokovnega kadra VII. in V. stopnje je bilo konec leta 1985 162, v juniju 1986 pa 150, pri čemer je posebej opazen padec pri kemikih. Pri VII. stopnji je razmerje med tehničnimi in ostalimi kadri 64 % proti 36 v korist tehnikov, ker pa jih je 35 % dela operativno v stroki, je razmerje dejansko v korist netehničnega kadra. Tudi pri VI. stopnji je še brez korekcije to razmerje v korist netehničnega kadra (29 % proti 71 %). Skupno je struktura še vedno pod optimumom (50/50), ker znaša 44 % proti 56 % v korist netehničnega kadra, s korekcijo pa je razmerje še mnogo slabše.

Skupni procent visokostrokovnega kadra v številu zaposlenih znaša 5,4 %, kar ni pretirano malo, je pa neustrezna struktura.

Stopnja fluktuacije se je v preteklih letih umirjala, porasla pa je v obdobju avgust 1985 - junij 1986, tako da še vedno znaša od 9 - 10 %. Pri tem so mišljeni tako odhodi v druge DO, upokojitve in smrti ter odhodi v JLA, vendar brez notranje migracije. Fluktuacija visokostrokovnih kadrov glede na število teh kadrov pa znaša 4-4,5 %.

Pri fluktuaciji so zanimivi podatki, da se skupna delovna doba skorajda v celoti pokriva z delovno dobo v DO pri režiji, kar pomeni majhno fluktuacijo. S tem je delno pojasnjena tudi nizka kvalifikacijska struktura neproizvodnih izvajalcev, kajti kljub relativno nizkim OD v preteklosti fluktuacija ni velika, kar pomeni, da neustrezno usposobljeni ljudje zasedajo visokostrokovna dela.

To potrjuje tudi podatek, da od neproizvodnih delavcev v glavnem fluktuirajo kadri z visoko in višješolsko kvalifikacijo do 5 let delovne dobe.

Iz ciljev in obstoječega stanja torej sledita dve globalni usmeritvi nadaljnega kadrovskega razvoja DO:

a) Pridobiti relativno veliko število novih delavcev, posebej pa visokostrokovnih delavcev tehnične usmeritve (strojništvo, kemija, elektro-

nika in elektrotehnika) in v manjši meri tudi drugih usmeritev (ekonomija, organizacija dela, računalništvo itd.)

Srednjeročni plan kadrov predvideva povečanje števila delavcev VII. stopnje za 40, VI. za 52, V. za 83 ter IV. in III. za 171 glede na stanje konec leta 1985. To pa pomeni le zahtevano kadrovske okrepitve glede na predviden razvoj, ne pa tudi fluktuacije, kar pomeni, da so potrebe dejansko večje. Pri vseh stropnjah zahtevnosti je razmerje med tehničnimi in netehničnimi profili najmanj 2/3 v korist tehničnih profilov.

b) Zaradi potrebne kadrovske okrepitve nekaterih poslovnih funkcij (razvoj, priprava dela, tehnologija, operativno vodenje proizvodnje itd.) in zaradi določene neizkoriščenosti kadrovskih potencialov (tudi zaradi neracionalnega poslovanja) zagotoviti potrebno mobilnost in fleksibilnost kadrov ter aktiviranje notranjih rezerv v smislu zmanjševanja nepotrebne dela.

PRIDOBIVANJE KADROV

Iz srednjeročnega plana izhaja, da bo potrebno glede na slednje stanje dodatno zaposliti ca. le 90 delavcev, glede na strukturo pa bi to pomenilo zmanjšanje na primer pri I. in II. stopnji za ca. 260 delavcev, pri VII. in VI. pa povečanje za ca. 90 delavcev.

Ob upoštevanju planirane optimalne stopnje fluktuacije 7-8 % pa bo potrebno poleg planiranega števila delavcev še dodatno zagotoviti ca. 250 delavcev letno za nadomestitve, pri čemer bo poudarek na zagotavljanju delavcev od vključno IV. stopnje navzgor.

Ob upoštevanju planirane stopnje fluktuacije za visokostrokovne delavce VI. in VII. stopnje 4 % se potrebno število kadrovanih delavcev v petih letih poveča še za 30 delavcev in torej znaša kar ca. 120 delavcev. Planirano število kadrov bomo dosegli z aktivnim kadrovanjem, štipendiranjem, izobraževanjem in usposabljanjem in aktiviranjem notranjih rezerv.

Aktivno kadrovanje

Z aktivnim kadrovanjem bomo predvidoma pridobivali prvenstveno:

- Nekvalificirane delavce za nadaljnje usposabljanje za delo v DO (I. in II. stopnja). To bi pomenilo nadomestitev fluktuacije.

- Visokostrokovne **formirane** kadre VI. in VII. stopnje in sicer relativno hitro (1986 in 1987) za prevzem ključnih poslovnih in razvojnih funkcij ter v preteklem obdobju za delno nadomeščanje fluktuacije.

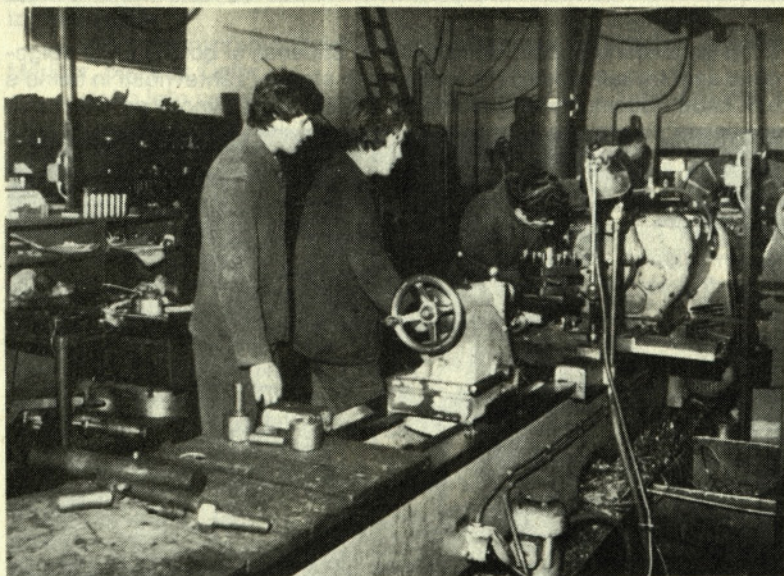
- Srednjestrokovni kader (IV. in V. stopnja), ki v širšem prostoru ni deficitaren z namenom izboljšanja strukture, vendar v skladu s predvideno racionalizacijo zaposlovanja tovrstnih kadrov (predvideno zmanjševanje administrativno-režijskih del).

Delavce pod točko a) in c) bomo kadrovali z običajnimi oblikami aktivnega kadrovanja, kot so objave, oglasi, stiki s šolami itd. Posebej pa bi poglobili stike s skupnostmi za zaposlovanje v Celju in sosednjih občinah (Šentjur, Šmarje, Žalec, Laško) tako, da bi te skupnosti glede na situacijo dajale poseben poudarek DO EMO pri usmerjanju tovrstnih kadrov, pri čemer bi DO pravočasno in aktivno dostavljala svoje potrebe (tromesečne dinamike).

Visokostrokovne formirane kadre bomo poleg običajnih oblik kadrovanja, ki niso uspešne, pridobivali predvsem z:

- osebnimi stiki vodilne strukture DO,
- s pričakovano aktivno pomočjo odgovornih občinskih služb in DO,
- s pričakovano, po možnosti medobčinsko dogovorjeno politiko

(Nadaljevanje na 6. strani)

Med ukrepi za izboljšanje kvalifikacijske strukture je v skladu z načrtovanim sistemom napredovanja predvidena usmeritev za dodatno izobraževanje vse tiste delavce, ki ne izpolnjujejo zahtevam dela glede na izobrazbo.

Kadrovski razvoj DO EMO v srednjeročnem obdobju 1986–1990

(Nadaljevanje s 5. strani)

»neprevzemanja« kadrov naši DO oz. vsem po trenutni situaciji sorodnim DO (izvršni svet, aktiv direktorjev članov ZK, razvojni svet za DO EMO, itd.).

Za visokostrokovne formirane kadre, ki bi pomenili kadrovske okrepitev, je pomembna hitrost kadrovanja (1986, 1987), zato so možne in učinkovite le zgoraj omenjene oblike. Pri tem bo DO EMO zagotovila v okviru svojih možnosti najboljše ostale pogoje (OD, stanovanje, kredit, šolanje, napredovanje, itd.)

Štipendiranje in pripravništvo

Štipendiranje je bilo in predvidoma bo naš največji in najzanesljivejši vir kadrov. Da je temu res tako, kažejo podatki za pretekla leta:

ŠTIPENDIRANJE (REDNO) 1981–1985

	1981	1982	1983	1984	1985	1986
razpisano	86	52	65	96	79	176
podeljeno	33	36	55	40	39	
stanje štipend.	160	138	126	110	103	
stanje zaposl. v DO	3106	3115	3052	3061	3032	
% štipendistov	5,2	4,5	4	3,6	3,4	

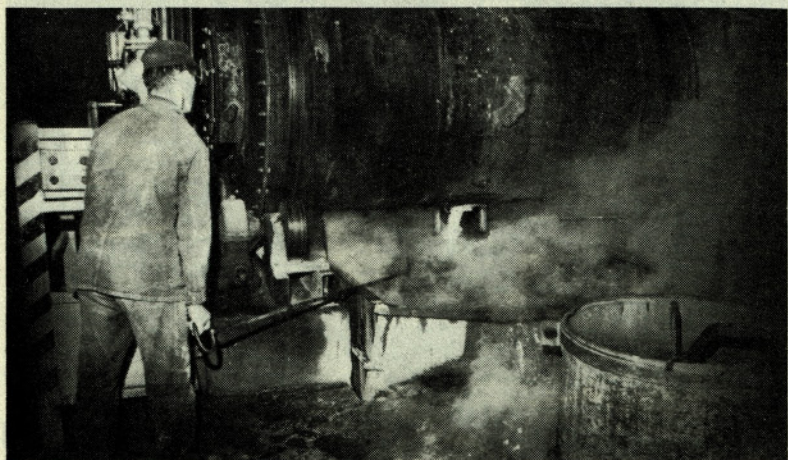
Podatki kažejo, da je bila politika DO pri razpisu štipendij dovolj agresivna, vendar pa se ni uspelo podeliti vseh štipendij. Kljub temu pa je delež štipendistov v številu zaposlenih relativno visok. Opaža pa se stalno upadanje štipendistov, pri čemer kljub več kot 100 % povečanju razpisanih štipendij v letu 1986 ponovno ne bodo dosežene predvidene podelitve. Za leto 1986 se opaža izredno majhen odziv za VII. stopnjo, kjer na primer za dipl. strojnega inženirja ni še niti ene prijave.

Srednjeročni plan štipendiranja 1986–1990 izhaja iz planirane kvalifikacijske strukture 1986–1990 in zato vključuje poleg rednega štipendiranja tudi štipendiranje šolanja ob delu (agresivnejša politika izobraževanja obstoječih kadrov):

DO – štipendiranje (redno in ob delu)

Stopnja izobrazbe	Leto				
	1986	1987	1988	1989	1990
IV	80	90	90	80	70
V	60	75	75	70	60
VI	40	55	55	45	45
VII	25	35	25	25	20
Skupaj	205	255	245	220	195
Plan zaposlenih	3084	3060	3050	3104	3114
% štipendistov	6,6	8,3	8,0	7,1	6,3

S predvideno podelitvijo razpisanih štipendij si bo DO EMO dolgočasno zagotavljala strokovne kadre vseh stopenj zahtevnosti in delno s temi kadri nadomeščala fluktuirane. Takšna agresivnost pri planiranih

Cilj naše DO je intenzivirati tehnično tehnološki razvoj proizvodnje za katero bo značilna večja stopnja avtomatizacije ter v vseh fazah dela velika udeležba visoko strokovnega ustvarjalnega dela.

štipendijah je potrebna zato, ker so nam na vseh stopnjah potrebni takšni poklicni profili, ki so že nekaj let deficitarni in ostale oblike kadrovanja niso uspešne.

Glede na štipendiranje v preteklem obdobju pa si bo DO EMO zagotovila v obdobju 1986–1990 105 novih sodelavcev različnih stopenj zahtevnosti.

Skupno število 105 lahko še povečanje za ca. 20 štipendistov, ki bi končali šolanje na koncu srednjeročnega obdobja po razpisu v letu 1986 (predvsem IV. in VI. stopnja). Po tej dinamiki bi DO EMO iz štipendiranja pridobila v tem obdobju ca. 30 do 40 visokostrokovnih kadrov VI. in VII. stopnje, s čimer pa je zagotovljeno manj kot 50 % potreb po teh kadrih (120), če upoštevamo fluktuacijo.

DO EMO je podpisnica samoupravnega sporazuma o štipendiranju v SRS, po katerem se izvaja enotna, usklajena in usmerjena štipendijska politika na nivoju občine in republike. S spremembami v nekaterih določilih, ki so bile sprejete v marcu 1986 naj bi se bolje usklajevale potrebe DO in kadrovska reprodukcija.

Da bi si zagotovili potrebno število štipendistov in jih z dobrim uvažanjem v delo (pripravništvo) čim hitreje usposobili ter navezali na DO, bomo izvajali program slednjih in novih aktivnosti:

1. Animiranje kandidatov za štipendiranje preko kontaktov s šolami.
 - Informativni dan v 1. polovici šolskega leta na šolah za 7. in 8. razred s predstavitvijo poklicev in potreb ter možnostjo štipendiranja. Gradivo pripravi izobraževanje skupaj z EP in TOZD.
 - Informativni dan v DO za predstavitev poklicev za usmeritev kovinarstvo – strojništvo učencem 7. razredov osnovnih šol v sodelovanju s strokovno službo skupnosti za zaposlovanje in predstavniki šol. Program realiziran v letu 1986 se dopolni in popestri s slikovnimi materiali. Informativni dan bi postal stalna oblika dela vsako leto v mesecu marcu oz. aprilu.

– Pridobiti spiske dobrih (odličnih in prav dobrih) učencev 7. in 8. razreda in učencev v vseh letnikih srednje šole (tehnične) ter jih »zasnubiti«, da postanejo štipendisti. Spiske učencev pridobiti v začetku oktobra, ko so že narejena letna poročila.

Za tehnično srednjo šolo v Celju so v letu 1986 dobljeni sezname učencev brez štipendij, kar se direktno kaže v povečanju prijav za 20.

– Organizacija ekskurzij v DO v kombinaciji z obiskom poslovnih dnevov EMO.

Program za posamezne poklicne skupine izdelati do sredine avgusta in ga poslati na šole (že dogovorjeno s STŠ Celje), da ga vključijo v letni učni program (vsako leto).

– Posebna obvestila o razpisu kadrovskih štipendij za poklice oz. smeri, ki so deficitarne in zanje ni dovolj prijav (v mesecih maj oz. junij in september):

- a) na osnovne šole preko službe za štipendiranje,
- b) na srednje šole: STŠ Celje in SKIMC Štore,
- c) na višje in visoke šole: oddelek na STŠ Celje, Tehnična fakulteta Maribor,
- d) v glasila.

– Pripraviti material za vitrine na STŠ Celje po dogovoru (2–3) do jeseni pred informativnimi dnevi na šoli.

2. V naslednjih letih bomo razpisovali štipendije za celotne programe (na primer V–VII), ne pa samo za posamezne stopnje. S tem bomo učence in študente še bolj navezali na DO z nudenjem večje perspektive. Vsem dosedanjim štipendistom bomo nudili in omogočili nadaljnje izobraževanje. S tem je zagotovljena nadaljna mobilnost kadrov.

3. Zaradi pomanjkanja štipendistov na višjih in visokih šolah tehnične usmeritve bo animacija in usmerjanje za nadaljnji študij že pri perspektivnih učencev v srednjih šolah.

4. Glede na programske usmeritve bo štipendijska politika še naprej orientirana v prvi vrsti v pridobivanje kadrov tehničnega poklica (strojni, elektro, kemijski), ne bomo pa smeli zanemariti tudi nekaterih netehničnih usmeritev, ki postajajo deficitarne v širšem prostoru in štipendiranje za področje računalništva.

5. V preteklem letu so oživele različne oblike dela s štipendisti s ciljem motivirati in stimulirati jih, da se počutijo potrebni, pričakovani člani kolektiva:

- ponovno so uvedena srečanja ob zaključku leta z najodgovornejšimi delavci v DO. V naslednjih letih bodo ta srečanja 2-krat letno z usmerjenim spoznavanjem problematike DO,
- od začetka leta 1986 vsi štipendisti sprejemajo glasilo DO »Emajlirec«,
- ob novem letu jim pošiljamo novoletno voščilo,
- ob Dnevu žena sprejemajo darilo tudi štipendistke,
- uveden je regres za vse štipendiste.

6. Še večja povezanost s štipendisti:

- vključevanje štipendistov v reševanje problematike DO z diplomskimi nalogami, seminarскими nalogami in razpisi inovacijskih nalog. Pričetek v letu 1987; to se uvede kot obveza za štipendiste, teme pripravi izobraževanje z ustreznimi službami do konca leta 1986.
- uvedba mentorstva na fakultetah iz vrst predavateljev. Program se pripravi do konca leta 1986.

- Vključevanje štipendistov v športno in rekreacijsko dejavnost DO.
- Omogočiti koriščenje strokovne knjižnice DO EMO s predstavitvijo možnosti uporabe na enem od sestankov (predaja literature).
- Omogočiti dodatno izobraževanje študentov v času študija (tečaji tujih jezikov, predavanja, ekskurzije). Dogovoriti podrobnosti na prvem sestanku s štipendisti jeseni 1986.

7. Štipendisti srednjega usmerjenega izobraževanja (II., IV. in V. stopnja) spoznavajo DO in delo preko obveznega proizvodnega dela in delovne prakse med šolskim letom, štipendisti VI. in VII. stopnje zahtevnosti pa preko delovne prakse v času počitnic. Z možnostjo opravljanja proizvodnega dela in delovne prakse drugim učencem, neštipendistom EMO bomo animirali za zaposlitev v naši DO.

8. V skladu z novimi določili samoupravnega sporazuma o štipendiranju v SRS pričakujemo v okviru občinskega dogovora, da bomo najbolj deficitarne kadre za DO (na primer strojni inženirji) lahko nudili štipendije nad dosedaj dogovorjeno višino.

9. Z zakonom o usmerjenem izobraževanju je pripravništvo dobilo še poseben pomen. Ne glede na določila zakona in sprejete dogovore ter sporazume na področju zaposlovanja, urejenost in kvaliteto dela na tem področju, pogojuje že osnovna usmerjenost, da večino strokovnih kadrov pridobimo s štipendiranjem oz. z zaposlitvijo začetnikov brez delovnih izkušenj.

V preteklih letih se je zaposlilo povprečno 50-60 pripravnikov na leto. Glede na plane potreb pa bo to število v prihodnje znatno višje. Poleg predvidenega povečanja, pa stabilizacijske potrebe in spremembe zahtevajo oblikovanje fleksibilnih kadrov, na kar lahko v veliki meri vpliva sama organiziranost pripravništva, ki ji bomo dali neprimerno večji poudarek.

10. Potek pripravništva je samoupravno odgovorjen v Pravilniku o izobraževanju, štipendiranju in pripravništvu in se tako tudi izvaja.

Vsako leto je izdelan plan sprejemanja pripravnikov kot sestavni del plana kadrov.

Za II. IV. stopnjo zahtevnosti so izdelani programi pripravništva za posamezne poklice (orodjar, strugar, brusilec, rezkar, strojni ključavničar, ključavničar). Za pripravnike V., VI. in VII. stopnje zahtevnosti so izdelani enotni splošni programi uvajanja, posebni del programa pa se izdelava za vsakega pripravnika posebej. Vsi pripravniki so sprejeti za določen čas oz. za čas opravljanja pripravništva.

V času pripravništva je organiziran seminar v okviru splošnega dela programa uvajanja pripravnikov srednjega usmerjenega izobraževanja.

Vse pripravniške naloge so izbrane tako, da obravnavajo problematiko v DO.

Za pripravnike je uveden stimulatívni gíbljivi del OD. Z letom 1986 je dopolnjen tudi sistem stimulacije za mentorstvo pripravnikom vseh stopenj zahtevnosti (ne samo za II. in IV. stopnjo zahtevnosti). Ta stimulacija gre v višini 15 % povprečnega mesečnega neto OD na zaposlenega v gospodarstvu SRS v 9 mesecih preteklega leta.

Vse opisane že obstoječe aktivnosti je potrebno ponovno preveriti in zahtevati dosledno izvajanje, posebej pri visokostrokovnih kadrih z vidika organiziranega interdisciplinarnega uvajanja v delo.

11. Zaposliti za nedoločen čas vse pripravnike VI. in VII. stopnje.

ROK: takoj in stalno

12. V razvidih del in nalog sistemizirati delo pripravnikov po stopnjah zahtevnosti.

ROK: do konca leta 1986

13. Uvesti seminarje za pripravnike višjih stopenj zahtevnosti v okviru splošnega dela programa uvajanja pripravnika.

ROK: september 1986

14. Organiziranje strokovnih ekskurzij za pripravnike (zagrebški velesejem, druge DO) v okviru letnih programov.

15. Izdelati programe pripravništva po posameznih delovnih področjih (priprava, tehnologija, nabava, prodaja). Postopno uvajanje do jeseni 1987; programi se izdelajo v sodelovanju s strokovnimi službami.

16. Določiti način oz. oblike spremljanja pripravništva:

- redni (mesečni) sestanki s pripravniki in drugimi udeleženci pripravništva. (Od jeseni 1986 dalje).

- Uvesti evidenco o delu pripravnika (jesen 1986 dalje)

- Spoznati pripravnika s strani vseh udeležencev pripravništva (organizator izobraževanja, mentor, vodja enote, psiholog) in oblikovati skupno mnenje pri razporeditvi na dela in naloge. (Jesen 1986 dalje).

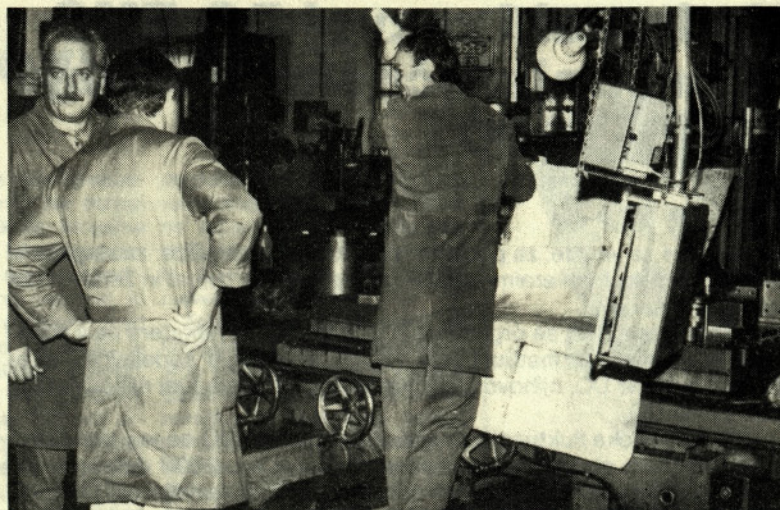
17. Kroženje pripravnikov po delovnih področjih in izvajanje določenih nalog, ki ustrezajo njegovi izobrazbi in sicer po zato za vsakega pripravnika (V., VI. in VII. stopnja) posebej izdelanem programu (postopoma do 1987 za vse pripravnike, pričetek takoj).

17. Za najprizadevnejše pripravnike se omogoči minimalna pripravniška doba.

Izobraževanje ob delu in usposabljanje

IZOBRAŽEVANJE OB DELU

Sestavni del plana izobraževanja je plan izobraževanje ob delu, ki izhaja iz potreb TOZD in interesov delavcev.

Ob vrednotenju dela se vrednosti tudi poklic, ki v naši družbi ni le možnost za nagrajevanje po delu, temveč je optimalna baza za razvijanje določenih ustvarjalnih sil ter za formiranje in afirmacijo delavčeve osebnosti.

V preteklem srednjeročnem obdobju je bilo letno razpisanih ca. 30-60 štipendij za študij ob delu, podeljenih pa največ 17.

Letne bilance stanja izrednih štipendistov kažejo, da število postopoma upada od ca. 100 na začetku srednjeročnega obdobja do 51 na koncu leta 1985.

	1981	1982	1983	1984	1985	1986
razpisano	43	40	62	37	29	43
podeljeno	13	13	11	17	11	
stanje štipendistov	60	54	70	72	51	
Stanje zaposlenih	3106	3115	3052	3061	3032	
% štipendistov	1,9	1,7	2,3	2,4	1,7	

Večinoma so se štipendije razpisovale za tehnične usmeritve in sicer v začetku obdobja za V. stopnjo, proti koncu pa skoraj izključno za VI. in VII. stopnjo, ker se je pričelo za nižje stopnje organizirano izobraževanje preko zunanjih institucij za posamezne skupine delavcev (II. stopnja - kot lovski ključavničar, IV. stopnja - emajlerji). To je tudi eden izmed razlogov, da je število štipendistov ob delu upadalo.

Zaradi ambiciozno planirane kvalifikacijske strukture v srednjeročnem obdobju 1986-1990 je posebej agresivno zastavljena tudi politika šolanja ob delu, zato so planirane štipendije ob delu sestavni del plana štipendiranja za to obdobje (tabela v poglavju IV/2. Štipendiranje in pripravništvo). Pri tem je treba izpostaviti, da so do sedaj bile prioritete želje in interesi posameznikov, v bodoče pa morajo prevladati potrebe DO in direktno usmerjanje delavcev v izobraževanje oz. šolanje za pridobitev višje stopnje izobrazbe. Tako stanje in ambiciozno plan štipendij za obdobje 1986-1990 ter zastavljena politika kadrovske okrepitve posameznih delovnih področij in zahtevana kadrovska mobilnost zahtevata določene ukrepe za izboljšanje:

1. Delavce, ki delajo na delovnih področjih, potrebnih kadrovske okrepitve, in so mlajši od vključno 40 let organizirano usmeriti v nadaljnje izobraževanje:

- 1987 organizirati oddelek strojnih inženirjev (VI.) na teh. fakulteti Maribor, oddelek Celje;

- vsako leto usmeriti čim večje število delavcev v izobraževanje V. stopnje - delovodja in tehnik;

- organizirati skrajšane programe (letno) za II. stopnjo za delavce z nedokončano OŠ glede na potrebe (v letu 1987 kotlovski ključavničar);

- organizirati izobraževanje »emajlerja« IV. stopnje v jeseni 1986 (DU Žalec in Teh. kemijska šola Ruše).

2. V skladu z načrtovanim sistemom napredovanja posebej motivirati in usmeriti vse delavce, ki ne izpolnjujejo zahteve dela glede izobrazbe, za dodatno izobraževanje.

3. Preko sistema informiranja in motiviranja graditi vrednoto, da je podelitev štipendije in vsakršno izobraževanje nagrada oz. priznanje delavcu in hkrati možnost za napredovanje in strokovni razvoj (vezava napredovanja na izobraževanje pri mlajših od 40 let).

USPOSABLJANJE ZA DELO

Usposabljanje za delo po končani osnovnošolski obveznosti

Naša stopnja tehnološkega razvoja zahteva že veliko specifičnih profilov, ki jih redno šolanje ne daje in jih zato usposabljammo sami. To so različne oblike izobraževanja za delo v proizvodnji s stroji in napravami. Najpogostejše oblike so:

(Nadaljevanje na 8. strani)

Kadrovski razvoj DO EMO v srednjeročnem obdobju 1986–1990

(Nadaljevanje s 7. strani)

– tečaji za varilce: za pocinkarje, za lužilce, za topilce, za vlagarje in rezače, za delo z nevarnimi snovmi, za upravljalce dvigal in žerjavov, za voznike viličarjev.

Večina teh oblik se organizira in izvaja v DO, le nekatere pa v sodelovanju z zunanjimi institucijami. Večina strokovnih sodelavcev (predavateljev) je iz DO, njihovo strokovnost pa dokazuje tudi njihova aktivnost zunaj DO.

Zaradi visoke fluktuacije in specifičnih potreb DO se je v preteklem srednjeročnem obdobju tako **usposabljal kar ca. 2600 delavcev** (od 300 do 1000 na leto). Ta podatek opozarja na to, da razvojni cilji DO EMO na področju izboljšanja tehnologije morajo biti doseženi, da se bo menjava kadrov na takih delih zmanjšala.

Iz teh razlogov pričakujemo v prihodnjem srednjeročnem obdobju zmanjšan obseg tovrstnega usposabljanja, ker bodo te kadre nadomeščali bolj usposobljeni (III. in IV. stopnja). V kolikor bo dotok nekvalificiranih kadrov zadosten, bo DO EMO tudi v bodoče dovolj dobro in učinkovito usposabljala tovrstne kadre, predvidoma pa v zmanjšanem obsegu.

Načrtujemo tudi, da bomo preko PIS za kovinarstvo dosegli pogoje za verifikacijo VSO programov, kar bi pomenilo, da bi vsi delavci, ki opravijo tovrstno usposabljanje v DO EMO, tudi formalno pridobili I. iz. II. stopnjo zahtevnosti dela.

Strokovno funkcionalno izobraževanje

Je stalen način dopolnilnega izobraževanja za stroko in poteka preko raznih oblik: seminarji, tečaji, posveti, kongresi in podobno.

Po podatkih za preteklo srednjeročno obdobje se je naštetih oblik funkcionalnega izobraževanja udeležilo letno od 300 do ca. 600 strokovnih delavcev z različnih področij dela (komercialno, ekonomsko, tehnično, družbenopolitično in sicer za strokovno delo in delo vodenja) doma in v tujini.

Strokovno-funkcionalno izobraževanje je samoupravno dogovorjeno v Pravilniku o izobraževanju, štipendiranju in pripravištvu.

Plan funkcionalnega izobraževanja s predvidenimi stroški je sestavni del planov TOZD.

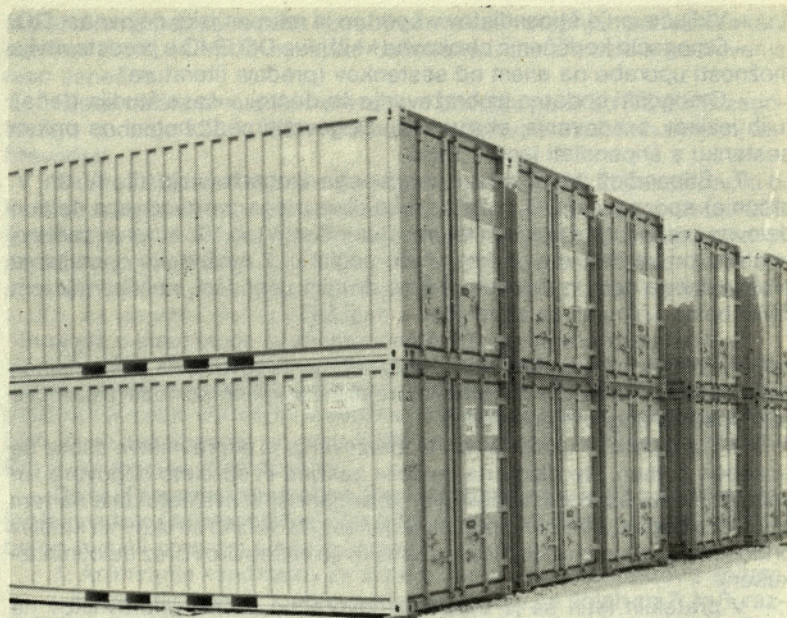
V preteklem obdobju je tovrstno izobraževanje potekalo bolj stihjsko na osnovi trenutnih potreb in ponudb ter le za določene skupine delavcev (ZT, direktorji, itd.) V bodoče mora to izobraževanje v skladu s politiko kadrovskih okrepitev posameznih poslovnih funkcij in mobilnosti kadrov **zajeti praktično vse strokovne delavce in vsa tista področja dela, ki jih DO iz raznorodnih razlogov ne obvladuje dovolj celovito in učinkovito**. Se pravi, da mora tovrstno izobraževanje postati obvezni in permanentni del profesionalnega razvoja delavcev, njegovo izvajanje pa podprto z načeli sistema napredovanja in nagrajevanja.

Izobraževanje mora potekati na strokovno dovolj visokem nivoju, zato je možno le v sodelovanju z zunanjimi institucijami skupno definiranih programih (na primer Ekonomski center Maribor, Zavod za organizacijo dela Ljubljana, Zavod za produktivnost dela Ljubljana, Zavod za tehnično izobraževanje, Biro za ind. inženiring ISKRA, Center za funkcionalno izobraževanje Kranj, DU, fakultete itd.) ter po vnaprej pripravljenih programih (Center za usposabljanje vodilnih delavcev Brdo, Dobrna, Radenci, itd.).

Poleg usmerjenega izobraževanja posameznikov v smislu dopolnjevanja njihovih znanj z novostmi na delovnih področjih smatramo, da je glede na problematiko poslovanja DO posebej **potrebno organizirano in z nivoa DO usmerjeno izobraževanje za posamezne skupine strokovnih delavcev na naslednjih področjih dela:**

- izobraževanje vodilnih delavcev,
- izobraževanje delavcev na področju ZT,
- organiziranje proizvodnje in procesov dela,
- informatike in uvajanja računalništva v poslovanje,
- integralnega upravljanja kakovosti,
- obvladovanja stroškov in analize vrednosti,
- gospodarskega načrtovanja,
- strateškega programiranja razvoja,
- organiziranje inženiring dejavnosti in projektne proizvodnje,
- planiranje, vodenje projektov,
- inovacijskih procesov,
- skladiščnega materialnega poslovanja,
- marketinga,
- teamsko delo.

Za učinkovito izvajanje tako opredeljene politike funkcionalnega izobraževanja so potrebne naslednje kratkoročne (leto 1986) in dolgoročne (permanentno vsako leto) aktivnosti:

– zagotoviti bistveno povečanje sredstev za izobraževanje, po potrebi tudi preko letnih planov,

– v okviru izdelave letnih planov izdelati konkretne programe izobraževanja po funkcionalno zaokroženih skupinah delavcev tako, da se vsako leto obdela najmanj 2/3 zgoraj navedenih tem,

– v sistemu napredovanja in nagrajevanja vezati napredovanje z izobraževanjem in ob vsakem organiziranem izobraževanju po tematskih področjih določiti potrebna obvezna preverjanja v odvisnosti od strokovnega nivoa skupine (ali gre le za informiranje ali se za nujno potrebno funkcionalno znanje za tekoče delo),

– po možnosti vgraditi v vse večje poslovne stike doma in v tujini tudi obvezno funkcionalno izobraževanje (na primer nakup tehnologije, uvajanje paketov za računalništvo, itd.).

– Dosledneje je izvajati določila internega standarda o potnih poročilih tudi za primere funkcionalnega izobraževanja izven DO z namenom, da se po možnosti tudi s predavanji znotraj delovnih sredin prenaša pridobljeno znanje na čim širši krog delavcev (to podpreti z neizplačilom potnega naloga, če ni potnega poročila).

– Do konca leta 1986 morajo biti v celoti končane oz. začete naslednje aktivnosti:

– v šoli za poslovodne kadre izobraževati po programu za leto 1986 – že 5 delavcev,

– v šoli za vodilne kadrovske delavce izobraziti 2 delavca,

– v šoli za ZT delavce izobraževati 2–3 delavce,

– preveriti stanje in potrebe po znanju tujih jezikov za delavce ZT, razvojne službe in inženiringa ter za delavce ZT organizirati tečaje, za ostalo v letu 1987,

– organizirati izobraževanja s področja projektne organizacije in vodenja projektov (splošno izobraževanje).

– Oktobra 1986 pričeti organizirano izobraževanje na področju informatike in uporabe računalnika za naslednje delovne sredine – tematsko usmerjeno na njihovo delovno področje in sicer:

– za vodilno strukturo DO (vodstvo DO, direktorji TOZD) v oktobru – informativno,

– za delavce tehnoloških in operat. priprav v novembru – 2 skupini za poznavanje dela in uporabo s preizkusom znanja,

– za delavce tržnega področja v novembru – 2 skupini za poznavanje dela in uporaba s preizkusom znanja,

– za delavce na skladiščno evidenčnih delih v decembru – 1 skupina za podrobno poznavanje dela in potrebnih podatkov za delo s podrobnejšim preizkusom znanja,

– za določene delavce kadrovskega področja (ob montaži terminalov) posebej za vnašalke in uporabnike – ob montaži terminala septembra.

Aktiviranje notranjih rezerv

Zaradi pomena, ki ga DO daje tej problematiki je le-ta podana v posebnem poglavju V. Saturacija, fleksibilnost in mobilnost kadrov.

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

DRUGI O NAS

Poševna dvodelna pločevinasta krogelna pipa

Gospodarski vestnik št. 33 29. avgust 1986

Novi proizvod, izdelan iz nerjavne jeklene pločevine, za 45 odstotkov lažji od litoželeznega in je odporen proti agresivnim kemičnim tekočinam, plinom in param.

Železarna Ravne ima v svojem proizvodnem programu dvodelne krogelne pipe raznih velikosti od DN 15 do DN 200. Izdelava krogelnih pip poteka po sodobnem tehnološkem postopku litja v livarni, kar ima za posledico slab izkoristek materiala, slab zunanji izgled, velik odstotek izmečka, skratka pomanjkljivosti ki spremljajo naše livarne.

Ob razmišljanju, kako POCE-NITI proizvodno krogelnih pip, jim dvigniti KVALITETO, izboljšati ZUNANJI IZGLED ter razširiti možnosti UPORABE, je v razvojnem oddelku vzklila ideja o novem proizvodu. Ta proizvod je POŠEVNA DVODELNA PLOČEVINASTA KROGELNA PIPA.

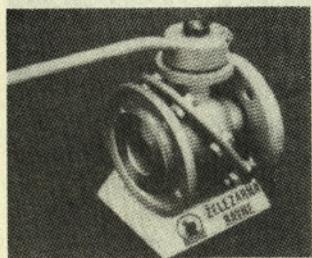
Nova ideja, ki je tudi patentno zaščitena, je v tem, da smo presliši od lite izvedbe krogelne pipe izdelane po postopku litja v livarnah, na pločevinasto izvedbo krogelne pipe izdelane po postopku globokega vleka pločevine na hidravlični stiskalnici.

Opis poteka razvoja proizvoda

Ker je tehnološko in konstrukcijsko proizvod zelo zahteven, saj smo z novo izvedbo oblike prihranili na teži 45 % v primerjavi z lito izvedbo krogelne pipe, smo si pri delu pomagali z računalnikom IBM 4381 in PDP 11/44. Ob risanju različnih variant, ter pri sprotni analizi napetosti in deformacij je nastala ta nova oblika, ki je ustrezala tako funkcionalno kot tudi trdnostno našim zahtevam, zato smo se za to varianto tudi odločili.

Izkoriščenost materiala pri tej varianti je velika, zao je bilo neobhodno potrebno raziskati vhodni material »pločevino« do potankosti. Potrebno je bilo ugotoviti preoblikovalne karak-

teristike nerjavne pločevine. Ob preoblikovalnih karakteristikah smo z enosnim nateznim preizkusom izmerili potek krivulje plastičnosti. Iz stopnje deformacij posameznih delov PDP KP oblikovanih s postopkom globokega vleka je bilo mogoče ugotoviti preoblikovalno trdnost, in jo primerjati z izračunom, ter iz tega sklepati, če je konstrukcija varna.

Tehnološke karakteristike

Izdelana je iz visoko kvalitetne nerjavne jeklene pločevine. Posamezni sestavni deli PDKP so izdelani s postopkom globokega vleka pločevine, ter nato zvarjeni v celoto. Tako nastali levi in desni del ohišja PDKP je potrebno v končni fazi še mehansko obdelati. To je sedež za tesnili, ki tesnita zaporni element »kroglo« in pa vrat skozi katerega je vstavljeno vreteno, ki služi za odpiranje in zapiranje.

(SKICA s komentarjem: Tako pripravljena dela lahko odpremo na montažo, kjer se vrši vstavljanje tesnil z vretenom in kroglo. Levi in desni del ohišja nato spojimo z vijaki v celoto).

Krogelne pipe so namenjene za vgradnjo v cevovode, ki služijo za transport tekočih in plinskih medijev. Izdelane so po DIN normah, tako da se lahko vgrajujejo in zamenjujejo ostale vrste armatur, ki služijo istemu namenu. Preizkušeno so odporne proti kemično agresivnim tekočinam, plinom in param. Za delovanje pri višjih temperatu-

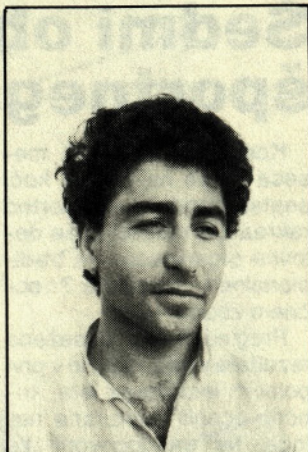
rah se v krogelne pipe vgrajujejo posebna tesnila na osnovi grafita. Konstrukcija krogelne pipe je izvedena tako, da zagotavlja minimalno možnost zadrževanja vseh vrst nečistoč, ki se nabirajo v prostoru med kroglo in ohišjem. Ta prostor je minimalen. Kvaliteta površin, tako notranjih kot zunanjih, omogoča plasman teh vrst armatur na področje prehranske, farmacevtske in druge procesne industrije.

V kratki predstavitvi novega proizvoda smo predvsem želeli prikazati razvojno pot od ideje do realizacije. Ker gre za proizvod široke potrošnje tako v industriji kot na ostalih trgih je pomembno, da se nov izdelek, v našem primeru krogelna pipa, teoretično in praktično osvoji

do potankosti. V ta namen smo vse trdnostne izračune izdelali na računalniku in z njim tudi grafično prikazali kritična mesta, kjer nastopijo pri vgradnji največje napetosti.

Zahtevno izdelavo orodij za krivljenje posameznih delov smo zaupali Orodjarni v EMO-Celje, ker smo menili, da je tehnološko in kadrovske najbolj primerna za to osvajanje. Sodelovanje pri razvoju novega izdelka z EMO-Celje je bilo zelo uspešno, kar je dokaz, da bi bilo potrebno tudi v bodoče iskati več stičnih točk med Slovensko kovinsko industrijo pri osvajanju novih tehnologij in proizvodov.

Avtorja: Dipl. ing. Večko Samo
Dr. Pratkanar Tone dipl. ing.

Predsednik ZSMS TOZD Frite Stevanič Milivoj se je kot komandir I. čete brigade Slavko Šlander iz Celja udeležil mladinske delovne akcije SKOPJE '86. Za uspešno delo je bil nagrajen z Značko udarnika.

ZVEZA SOCIALISTIČNE MLADINE

Mladi Celjani uspešni na letošnjih mladinskih delovnih akcijah

Mladi iz Celja so tudi letos sodelovali na več mladinskih delovnih akcijah. Tako se je Mladinska delovna brigada »Cvetka Jerin« udeležila zvezne mladinske delovne akcije »Sutjeska 86«, kjer so delali na kanalu za TE Gacko. Brigadirji so bili zelo uspešni, saj je brigada dobila trak akcije, posamezniki pa priznanja. V brigadi je bilo veliko udarnikov in je bila predlagana tudi za plaketo. Po mnenju organizatorjev in vodstva akcije je ta brigada tudi sicer bila najboljša.

Mladinska delovna brigada »Slavko Šlander« je uspešno delala na mladinski delovni akciji »Skopje 86«. Za delo na avtocesti, čiščenju kanalov in kopanju jarkov za PTT kabel ter v prostora časnih aktivnostih je brigada prejela trak akcije in več posameznih priznanj.

Razen tega so mladinci pomagali tudi pri gašenju požara, ki je zajel eno od hiš.

V tej brigadi je imela svojega predstavnika tudi mladina naše delovne organizacije. Stevanič Milivoj, sicer član OOZSMS TOZD Frite je v času od 13. julija do 8. avgusta opravljal dolžnosti komandirja I. čete.

Celjski brigadirji so sodelovali tudi v Bratski brigadi Dobo - Čuprija - Celje na akciji »Titov Drvar 86« in v brigadi »4. julij«, v kateri so bili mladi iz sedemnajstih jugoslovanskih mest.

ljubljska banka

V skladu s politiko obrestnih mer veljajo od 1. julija 1986 za devizne vloge občanov v vseh jugoslovanskih bankah nove obrestne mere.

Vrsta in oznaka valute	Obrestna mera za vloge:				
	na vpoged	vezane nad 12 mesecev	vezane nad 24 mesecev	vezane nad 36 mesecev	vezane nad 60 mesecev
avstrijski šiling - Sch	5,75 %	6,25 %	6,75 %	7,25 %	7,75 %
francoski frank - FF	9,00 %	11,00 %	11,50 %	12,00 %	12,50 %
italijanska lira - Lit	7,00 %	14,50 %	14,75 %	15,50 %	16,00 %
zahodnonem. marka - DM	4,50 %	5,60 %	6,10 %	6,60 %	7,00 %
švicarski frank - Sfr	5,50 %	6,00 %	6,25 %	6,50 %	6,75 %
švedska krona - Skr	8,10 %	9,70 %	11,25 %	12,85 %	14,45 %
angleški funt - Lstg	8,20 %	10,20 %	10,70 %	11,20 %	11,70 %
kanadski dolar - Can \$	8,25 %	11,00 %	11,20 %	11,35 %	11,40 %
ZDA dolar - USA \$	8,40 %	8,80 %	9,10 %	9,20 %	9,50 %
avstralski dolar - Aus \$	11,00 %	16,35 %	15,75 %	15,35 %	14,00 %
druge konv. valute	4,50 %	5,60 %	6,10 %	6,50 %	6,75 %

Obrestni od sredstev na deviznih računih in deviznih hranilnih knjižicah jugoslovanskih državljanov, ki ne delajo in ne živijo v tujini, se po določilih Zakona o deviznem poslovanju (Uradni list SFRJ št. 66/85) izplačujejo v dinarjih.

Uspešno sodelovanje mladih

Krajevna skupnost Gaberje je v počastitev krajev-

nega praznika organizirala v prostorih samopostrežne restavracije kviz na temo »Delavsko gibanje v Celju.«

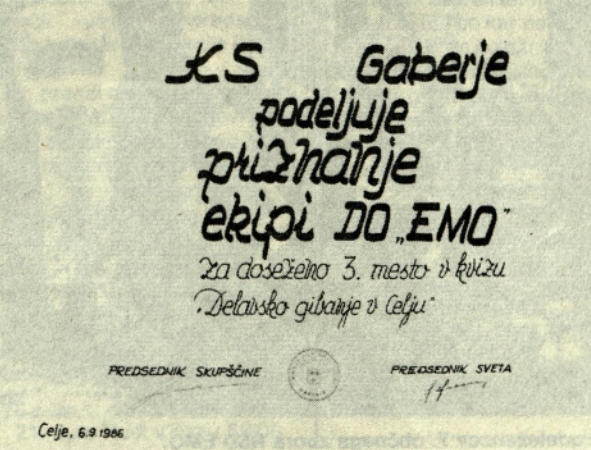
Sodelovalo je osem mladinskih ekip iz celjskih delovnih organizacij in mladinci iz krajevne skupnosti Gaberje.

Ekipa naše delovne organizacije v sestavi Bednički Štefan, Kopinšek Vinko in Novarlič Milan (vsi iz TOZD Posoda) se je uvrstila na odlično 3. mesto.

Naši mladinci pa tudi sicer uspešno sodelujejo z mladimi iz KS Gaberje, najbolj seveda na športnem področju.

Aktivno delo jih veže tudi na mladince vojašnice Jožeta

Meniha-Rajka, v prihodnje pa nameravajo še poglobiti svoje sodelovanje z mladino KOVINOTEHNE.

Sedmi občni zbor rekreativnega športnega društva EMO Celje

Koncem preteklega meseca so se na Celjski koči sestali športniki in športno rekreativni delavci naše delovne organizacije na tradicionalnem, tokrat že 7. občnem zboru.

Pregledali so dosežene rezultate v letu 1985 in v prvi polovici letošnjega leta, kritično ocenili realizirane naloge, ter se dogovorili za program aktivnosti do konca letošnjega leta.

Kot vsako leto imajo tudi sedaj največ težav člani nogometne sekcije. Predvsem imajo probleme z izvedbo internih prvenstev zaradi neugodnih terminov, težave imajo zaradi zasedenosti igrišča Olimp, preglavice pa jim povzročata tudi pomanjkanje dresov ter slaba kvaliteta športnih rekvizitov oz. opreme.

Strelci imajo težave s podmladkom, prostorom za treninge in nekvalitetnim strelivom.

Težave s članstvom imajo tudi planinci, njihov največji problem pa so še vedno veliki stroški v zvezi z avtobusnimi prevozi.

Kolesarska sekcija po velikih uspehih ob ustanovitvi, sedaj zaradi premajhne aktivnosti vodstva sekcije le še životari in bo v prihodnje potrebno vložiti precej naporov za njeno »rehabilitacijo«.

Člani namiznoteniske sekcije so menili, da bi bilo nujno potrebno, da bi se kdo iz njihovih vrst strokovno usposobil na katerem izmed seminarjev, ker bi lahko na ta način tudi dvignili kvaliteto dela sekcije na višjo raven.

Šahisti so izpostavili pro-

blem glede njihove udeležbe na raznih turnirjih.

Taborniki so realizirali zastavljene cilje, zaprosili pa so za denarno pomoč, da bi lahko opravili zaključna dela pri ureditvi njihovega kluba na Golovcu.

Na novo je bila ustanovljena panoga lokostrelstvo, znane so tudi tekmovalne propozicije, tako, da bo možno izpeljati interno tekmovalno na igrišču Olimp.

Glede izdaje športne opreme in rekvizitov je bilo dogovorjeno, da se bo poleg gospodarja določil še en član RŠD, ki bo imel dostop v skladišče (v primeru odsotnosti gospodarja zaradi bolniškega staleža, dopusta ipd.).

Grilanc Anton in Kovačič Gusti sta prejela bronasti plaketi za dolgoletno aktivno delo na področju športa in za razvijanje množične rekreacije v TOZD in DO EMO.

Nekaj kritike je bilo izrečeno tudi v zvezi s precejš-

njimi izdatki za kegljaško sekcijo in v zvezi z nabavo športne opreme, katere kvaliteta je dostrikat vprašljiva.

Kljub vsemu pa so bili na koncu razprave vsi udeleženci občnega zbora soglasni, da je delo društva zadovoljivo, da pa je potrebno v bodoče dati več poudarka kadrovanju oz. pridobivanju mlajših kadrov.

V organih RŠD je prišlo tudi do nekaterih kadrovskih sprememb in dopolnitev, najzaslužnejši člani društva pa so prejeli pismena priznanja in nagrade.

Priznanja in praktične nagrade so prejeli:

Furman Franc – TOZD Odpreski in avtokolesa, Gazvoda Franc – DSSS, Petrič Martin – DSSS, Peterle Marjan – TOZD Orodjarna, Pečkovnik Andrej – TOZD Frite, Lipar Anton – TOZD ERC, Štrajhar Jože – DSSS, Gregl Zdenko – DSSS, Zupanc Ana – TOZD Posoda, Brečko Friderik – TOZD Posoda, Štrukelj Suzana – TOZD Frite.

Priznanje in spominsko plaketo sta prejela Gusti Kovačič – TOZD Emokontejner in Anton Grilanc.

Zaključek zbora smo popestrili z zabavno rekreativnim srečanje vseh udeležencev.

Gasilski posnetek udeležencev 7. občnega zbora RŠD EMO.

TRIM DAN TOZD POSODA

V TOZD Posoda je zaposlenih največ naših sodelavcev in sodelavk, ki pa se med seboj zelo slabo poznajo, nekateri se sploh ne, pa čeprav se dnevno srečujejo, hodijo eden mimo drugega in nekateri niti tega ne vedo, da združujejo delo v isti TOZD.

V situaciji v kateri se nahajamo, pa so prav prijateljstvo in tovrstne vezi tiste, ki bodo pripomogle, da bomo s skupnimi močmi premagali težave in prebrodili krizo.

Prav to je bilo tudi osnovno vodilo članom predsedstva konference osnovnih organizacij ZSS TOZD Posoda, da so v soboto, 20. sept. organizirali na Gričku TRIM DAN.

Srečanje je bilo sestavljeno iz dveh delov. V prvem športnem so prišli na račun predvsem člani mlajše generacije. Pomerili so se v malem nogometu, pikadu, skokih v vreči, suhem slalomu in trim teku. Trim tek je bil tudi najzanimivejši oz. najatraktivnejši del iger, saj so se v njem pomerili skoraj vsi udeleženci.

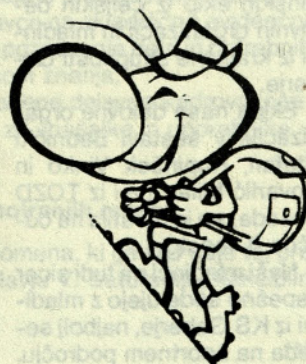
Na zgornjem delu skakalnice oz. na njenem zaletišču je bilo pripravljenih 200 kuvert s številkami in vsakega, ki je pritekkel na vrh je potem, ko si je izbral svojo kuverto čakala prijetna nagrada.

V drugem delu prireditve oz. TRIM dneva pa je bilo poskrbljeno za zabavo, na svoj račun pa so prišli tudi tisti, ki v športnem delu niso preveč uživali.

Sindikalni aktivisti so namreč zadovoljivo poskrbeli za hrano in pijačo, za glasbo pa je skrbel ansambel bratov Ocvirk. Pomagala sta tudi dva humorista, sicer naša sodelavca, ki sta nasmejela vse, ki so ju poslušali.

Vreme je bilo kot nalašč namenjeno takemu srečanju, žal pa se ga je udeležilo premalo sodelavcev in sodelavk TOZD Posoda, saj je bilo glede na število vseh zaposlenih pričakovati večji odziv.

Vsi, ki so se srečanja udeležili so izrazili željo, da bi se še večkrat dobili, saj so bili soglasni ob ugotovitvi, da so ob vsakdanjem delu, ob vsakodnevnih naporih potrebna taka srečanja, saj dajejo novo voljo, nov elan do dela, hkrati pa se lahko skupaj pogovorijo o težavah in tudi prijetnih trenutkih, ki jih preživimo v tovarni.

Franček Knez pred zahtevno nalogo

Franček Knez, naš sodelavec iz TOZD Posoda, sicer pa svetovno znani alpinist, ki je letos splezal že 500 prvenstvenih vzponov in s tem postavil absolutni svetovni rekord med alpinisti (vsega skupaj je Franček splezal že več kot 1700 smeri) je pred izredno zahtevno nalogo.

Letošnjo zimo bi se rad udeležil odprave v Patagonsko gorovje (Argentina), kjer bo skupaj s prijatelji skušal preplezati vrhove, ki obdajajo Fitz Roy in Cerro Tore (te je kot član dveh prejšnjih odprav že uspešno preplezal). Ti vrhovi še namreč nimajo preplezanih vseh sten, zato je njihov cilj osvojitve teh vrhov oziroma sten.

Ker pa takšne odprave zahtevajo precej denarja, je pred Frančkom izredno zahtevna naloga, saj mora zbrati okoli 120 starih milijonov din. Toliko namreč približno znaša znesek, ki je potreben za posameznega člana odprave. Največji strošek nedvomno predstavlja letalska vozovnica iz Amsterdama do Buenos Airesa.

K temu je treba dodati še znesek potreben za okoli 300 km dolg lokalni polet iz Buenos Airesa do Rio Galegosa, pripomniti pa velja tudi, da se je potrebno za dva meseca vnaprej oskrbeti s hrano, ki je v Argentini za naše razmere hudo draga.

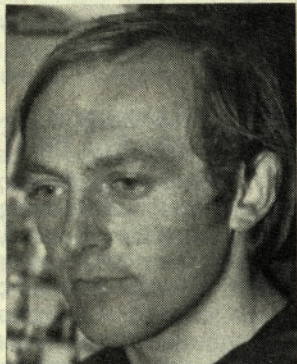
Ker so torej stroški odprave visoki, morajo Franček in

prijatelji v prostem času poprijeti za marsikatero delo, ker bodo le na tak način lahko zbrali prepotrebna sredstva.

Doslej je Frančku uspelo z lastnim delom zbrati 50 % sredstev, s 25 % so mu priskočile na pomoč različne delovne organizacije (s tem, da jim bo vrnil v obliki reklame), manjka pa mu še 25 % vseh potrebnih sredstev, za katere se bo verjetno (preden jih bo zbral) še hudo namučil.

Upajmo, da bo šlo vse po sreči in da bo Franček kos tudi takšnim problemom, saj verjetno ni potrebno posebej poudarjati, da pomeni za plezalce sodelovanje na velikih alpinističnih odpravah, ki so usmerjene na najvišje gore sveta toliko kot za druge športnike sodelovanja na olimpijskih igrah.

Franček Knez je doslej potrdil svoj sloves doma in na tujem z vrsto odločnih vzponov, zato zaželimo njenu in odpravi, ki bo na poti dobra dva meseca obilo uspeha in seveda srečno vrnitev.

Franček Knez je letos preplezal že 500 prvenstvenih vzponov in s tem postavil absolutni svetovni rekord med alpinisti. Vsega skupaj je doslej preplezal že več kot 1700 smeri.

Osmi juriš na Vršič

Kot že nekaj let smo se tudi letos udeležili 8. juriša na Vršič, katerega sta organizirala Turistično društvo Kranjska gora in kolesarski klub Slovan Rog-Franek iz Ljubljane.

Da bi imeli pred startom dovolj časa za ogrevanje smo se iz Celja odpeljali z avtomobili že ob peti uri. V Kranjsko goro pred hotel Lek smo prispeli od 7.30 uri. Tu se nas je zbralo kar sedem članov kolesarske sekcije EMO in to: Kos Črtomir, brata Brglez Slavko in Marjan, Jurc Rudi, Selčan Vili in Prezelj Miran. Nepričakovano se je pojavil tudi Gostečnik Ivo (z novim kolesom Peugeot). Ta čas, ko je Jurc urejeval potrebne formalnosti glede starta, so se ostali kolesarji še ogrevali brez koles. Brglez Slavko je takal po travi (z manj nervoze kot lani, Gostečnik pa je moral večkrat odtočiti, kar pa ni nič čudnega, saj je bil prvič pred startom tako zahtevne preizkušnje. Nervoze tudi ni skrival Prezelj, saj si je zadal cilj, da se pripelje na Vršič pod 50-timi minutami, kar bi bilo sicer bolje od Jurčevega časa, s katerim je lani dosegel 21-to mesto. Najbolj sta nas s pripravami presenetila Kos in Selčan, saj sta se kar po celem telesu mazala za nas nepoznano mažo in to iz »uvoza«, tako sta nam namreč pojasnila našo radovednost.

Na cilj se je od naših kolesarjev najprej pripeljal Jurc in to z minuto slabšim časom kot lani. Od utrujenosti si je pozabil na

koj smo se postavili ob startno črto in čakali deveto uro. Točno ob devetih smo se podali na pot 12 km dolgega vzpona s 25-timi serpentinami, katere delajo težave tudi aktivnim tekmovalcem. Startali sta po dve starostni skupini skupaj. V naših dveh skupinah nas je bilo preko 400 na startu. Ko smo startali, nismo zaradi navala opazili, da ni med nami Prezelj Miran. Ostale je kar pri vznožju Vršiča.

Ko smo se vrnili z vrha nam je pojasnil, da se mu je pokvarilo kolo (znamke Pinarello), kar smo tudi videli. Nismo pa videli, če se mu je res samo pokvarilo ali pa ga je... Nervoza je opravila svoje, to ni priznal. Priznal pa je, da si je zadal previsok cilj. Naj bo tako ali drugače, dejstvo je, da je imel pokvarjeno kolo, kar mu je bilo navsezadnje tudi po gođu, čeprav ni prejel medalje, kajti vsak udeleženelec prejme na cilj medaljo »zmagovalec Vršiča«.

V praksi organizatorja »Juriša na Vršič« je, da objavi v biltenu za tekoče leto uradne rezultate iz prejšnjega leta in ti so:

cilju odpreti sponke na pedalih. Če ga sodniki ne bi prijeli, bi bil padec neizbežen. Končno pa tako ne bi bil prvič na tleh.

Tri minute za njim se je pripeljal Selčan, nato pa oba Brgleza in Kos. Kos in Selčan pa prav gotovo nista uporabljala pravo mažo, saj sta se pošteno »zamazala«, če uporabimo smučarski izraz.

Odkrito rečeno, Gostečnika še nismo pričakovali. Toda presenetil je vse nas in se pripeljal na cilj v eni uri. To je za njegovih 46 let zelo dober čas, saj bi bil lani s tem časom okoli 45. mesta v svoji kategoriji. Ko se je ustavil, smo mu hoteli kar vsi natenkrat čestitati (pa kaj ko ni hotel spustiti iz rok novega kolesa), saj smo vedeli, kaj ta čas za njega pomeni. Sam se gotovo še ni zavedal kako je bil hiter.

Po krajšem počitku v lepem sončnem vremenu smo se skupaj podali v dolino, kjer se je sončil »utrujeni« predsednik naše kolesarske sekcije Prezelj Miran.

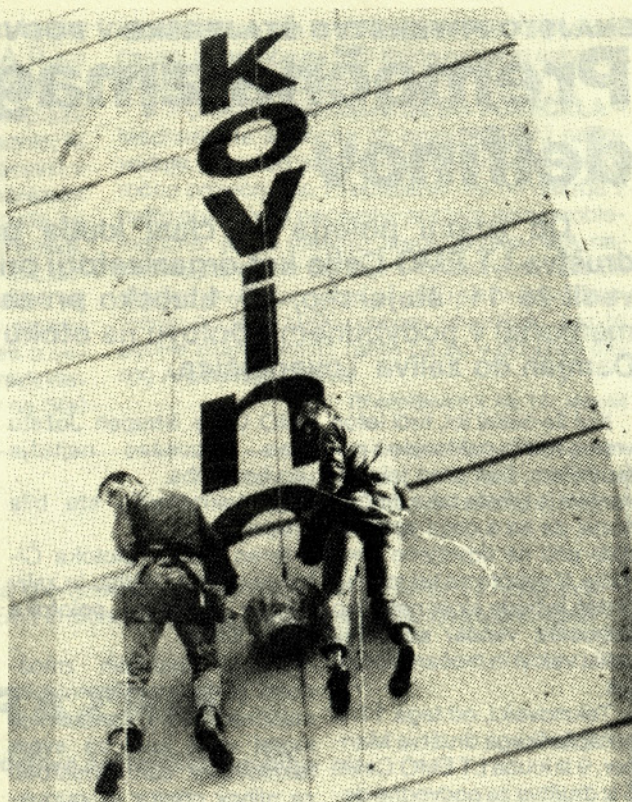
V praksi organizatorja »Juriša na Vršič« je, da objavi v biltenu za tekoče leto uradne rezultate iz prejšnjega leta in ti so:

Kategorija moški do 34 let:

162. Brglez Marjan v času 54:09, 180. Kos Črtomir 56:07, 193 Brglez Slavko 56:53 in 212. Selčan Vili 59:54.

Kategorija moški od 35 do 40 let:

21. Jurc Rudi v času 50:09.

Ker odprave zahtevajo precej denarja, mora Franček v prostem času velikokrat poprijeti za razna dela. Tako je v septembru skupaj s prijateljem barval dimnik oziroma reklamni napis pri dvorani Golovec.

TELESNA KULTURA ZA VSAKOGAR

Priporočilo smučarjem: na steze s palicami v rokah!

Izkušeni športniki skrbijo za fizično kondicijo v vseh letnih časih. Najboljši način redne vadbe za smučarje je v tem, da hodijo v gore in tečejo po gozdnih stezah. S tem si krepijo mišice nog in ohranjajo sposobnost organov za krvni obtok. Ker pa gre za mnogostransko motorično sposobnost, potemtakem tudi za hitro najdenje in reagiranje, za natančnost, obvladanje ravnotežja in podobno, je priporočljivo, da se smučarji ukvarjajo tudi s kako športno igro, na primer s tenisom ali odbojko. Nadaljnja lastnost dobrih smučarjev je splošna mišična moč (ne samo v nogah), ki jih rešuje v številnih kritičnih situacijah. Zato jim je potrebna tudi gimnastika.

Kdor lahko trdi o sebi, da se ukvarja z izbranimi športnimi panogami za vzdržljivost, spretnost in moč – kdor potemtaka pri svoji redni vadbi teče, igra in telovadi, mu lahko priznamo, da skrbi za svojo mnogostransko sposobnost. V ciklu letnih časov je zdaj že razmeroma pozno, zdaj smo že na pragu jeseni in bo treba zato s pripravami na smučanje pohitati.

Naš prvi nasvet: s smučarskimi palicami v rokah na gozdne steze! V mislih imamo vse rekreativce, tako privrženca alpskega smučanja, kakor tudi privrženca hoje in teka na smučeh. Treba se je navaditi na težjo obutev, na delo z rokami, na malo daljše proge (vzdržljivost!), na premagovanje naravnih zaprek ter na obvladanje strmin. Teren, po katerem vadimo, naj bo kar najbolj podoben razmeram na snegu: tekači vadijo na položnih in valovitih stezah, alpski smučarji pa tudi na zahtevnejših strminah.

Če upoštevamo, da trajajo obremenitve pri alpskem smučanju navadno samo po nekaj minut, je razumljivo, da mora biti pripravljala vadba interalna, to je s presledki oddiha med posameznimi težjimi obremenitvami. Med tekom se smučarji kdaj pa kdaj ustavijo in vztrajajo kake pol minute v smučarski preži. Prav tako se občasno poženejo v breg, si pri tem krepko pomagajo s palicami, nato pa spet nadaljujejo z živahno hojo ali lahkotnim tekom.

V gozdu je tudi nemalo priložnosti za premagovanje naravnih zaprek, za skakanje v višino, daljavo in globino. Take in podobne gibalne naloge naj ne bodo preveč zahtevne, pomembno pa je, da jih ponavljamo še in še, saj moramo tudi pri smuku čez grbine in pri slalomu skozi številna vratca.

DRAGO ULAGA

ENAJSTO PRVENSTVO ŠTAJERSKE V PODVODNEM RIBOLOVU ZA LETO 1986

Premočna zmaga celjskih delfinov

Ob izteku poletja so člani kluba podvodnih dejavnosti društva LT EMO Celje kot organizatorji pripravili in uspešno izvedli že 11. štajersko, 15. klubsko prvenstvo in 7. Strupehov memorial v podvodnem ribolovu na otoku Cres – Lošinj, od rta Damjan do zaliva Toverašica.

Kot že nekaj let, tudi letos vreme ni bilo naklonjeno potapljačem. Dan pred tekmovanjem je pihala tako močna burja, da se s čolni sploh ni dalo priti na dovoljeno področje. V soboto na tekmovalni dan je burja sicer nekoliko popustila, vendar so ostali veliki valovi in močan morski tok.

Tekmovalci, od tega 11 iz potapljaškega društva Maribor, 9 iz kluba LT EMO Celje, 5 iz društva za podvodne dejavnosti Trbovlje, eden iz pobratenega kluba Škarpina Nerezine so se zbrali ob 9. uri v Punta Križkem zalivu »ULI«, od koder je bil izveden start tekmovanja.

Pravico nastopiti na tekmovalju so imeli vsi člani štajerskih društev v članjenih v slovensko-jugoslovansko potapljaško zvezo, z veljavnim zdravniškim potrdilom in podpisano izjavo o sposobnosti za podvodni ribolov.

Tekmovalni sistem določa, da vsaka riba teža od 250 gramov prinaša osnovnih 250 točk in za vsak gram teže dodatne točke posebne ribe kot so ugorji, mačke, raže, golob, morski psi in podobno se točkujeta samo s točkami teže med 1000 in 2500 grami. Za plasma posameznikov se upošteva število zbranih točk, za plasma klubskih ekip pa seštevek najuspešnejših treh tekmovalcev.

Za memorialni pokal po preminulem članu kluba podvodnih dejavnosti LT

EMO Celje Strupeh Jožetu šteje absolutno najtežja ulovljena riba.

Za tekmovalje sta bila predvidena:

teren okrog polotoka Čikat na otoku Lošinj in zaliv Uli na področju polotoka Punta Križa.

Zaradi finančnih zmožnosti za tekmovalce ni bilo matične barke, ampak je moral vsak klub za svoje tekmovalce sam poskrbeti za njihov prevoz in varovanje. Organizator je imel en čoln, ki je služil vodstvu tekmovanja za nadzor in pomoč ter istočasno prevozu lastnih tekmovalcev.

Del stroškov tekmovanja je pokrilo matično društvo LT EMO, prispevke za pokale pa vsa nastopajoča društva, največji delež stroškov pa so prispevali tekmovalci sami in s tem ponovno potrdili osebno pripadnost potapljaški dejavnosti in dokazali, da se dober potapljač na sapo (apneist) z ustreznim telesno usposobljenostjo varneje in bolj odgovorno potaplja s potapljaško opremo, ko je to potrebno.

Po izredno napornem tekmovalju, ki je trajalo 4 ure neprekinjenega lova – potapljanja na sapo tudi do globine 20 metrov, so bili doseženi naslednji rezultati:

POSAMEZNO:

1. KREBS Anton, LT EMO Celje (5 rib ugor) 6190 točk, 2. KLAPEC Drago, LT EMO

ne, LT EMO Celje (1 riba) 570 točk, 16. ŠPEC Emil, LT EMO Celje (1 riba) 530 točk, 17. HRIBAR Martin, DPD Trbovlje (1 riba) 550 točk, 18. KRULC Jože, PD Maribor (1 riba) 505 točk.

IZVEN KONKURENCE:

RIBIČ Karlo, SRD Škarpina (1 riba) 620 točk.

REZULTATI EKIPNEGA PRVENSTVA ZA LETO 1986

1. LT EMO Celje (Krebs, Klepac, Tabor) 12.710 točk, 2. PD Maribor (Šnuderl, Revšek, Izlaker) 3.635 točk, 3. DPD Trbovlje (Hernaus, Dolenc, Hribar) 2.435 točk.

Zmagovalec Strupehovega memoriala (za najtežjo ulovljeno ribo) za leto 1986 je Krebs Anton LT EMO Celje (ugor) 3,46 kg.

Istočasno je bilo tudi 15. prvenstvo kluba podvodnih dejavnosti LT EMO Celje

Rezultati:

1. KREBS Anton 6190 točk, 2. KLEPAC Drago 4440 točk, 3. TABOR Miha 2080 točk, 4. VIDOVIČ Marjan 1795 točk, 5. ZUPANČ Tone 1080 točk, 6. BELUŽIČ Jure 1060 točk, 7. MIRNIK Bogdan 610 točk, 8. PLA-

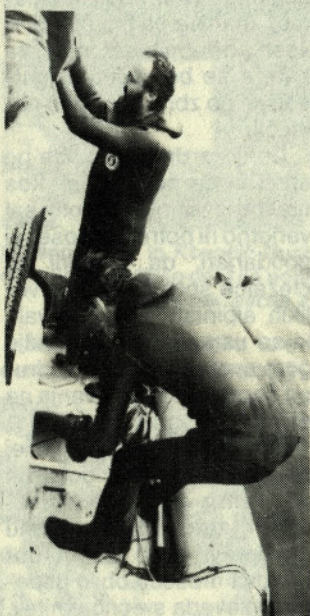
Za zmago je treba uloviti tudi tako ribo.

NINC Brane 570 točk, 9. ŠPEC Emil 530 točk.

Po objavi rezultatov in po izdatni ribji večerji, na kateri je bilo 60 štajercev, se je odvijalo prijetno tovariško srečanje, kjer so se pomešale vse klubske barve med seboj. Udeleženci tekmovanja – predvsem pa srečanja potapljačev so si med seboj izmenjali izkušnje ali pa si pripovedovali »podvodne« dogodivščine.

Končala se je še ena akcija potapljačev iz štajerskega dela Slovenije. Ko smo se razšli, smo si voščili potapljaški srečno in nasvidenje pri drugih skupnih prireditvah.

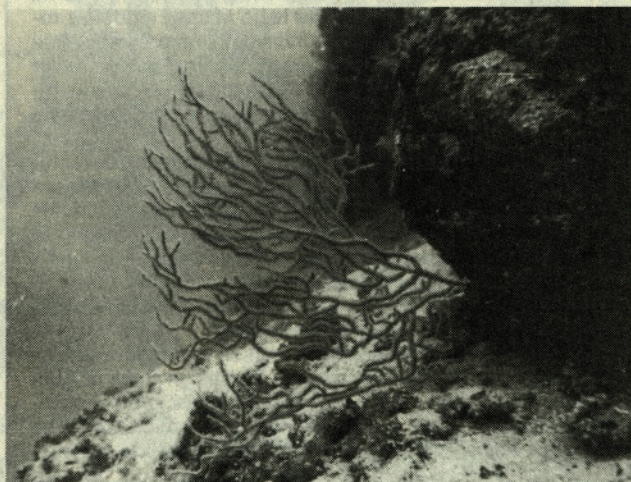
K. A.

Predaja ulova po napornem lovu.

Celje (6 rib) 4440 točk, 3. TABOR Mihael, LT EMO Celje (3 ribe) 2080 točk, 4. VIDOVIČ Marjan, LT EMO Celje (3 ribe) 1795 točk, 5. ŠNUDERL Milan, PD Maribor (2 ribi) 1510 točk, 6. REVŠEK Vlado, PD Maribor (2 ribi) 1085 točk, 7. ZUPANČ Tone, LT EMO Celje (2 ribi) 1080 točk, 8. BELUŽIČ Jure, LT EMO Celje (2 ribi) 1060 točk, 9. IZLAKAR Samo, PD Maribor (2 ribi) 1040 točk, 10. KRULC Mirko, PD Maribor (2 ribi) 1030 točk, 11. HERNAUS Andrej, DPD Trbovlje (1 riba) 840 točk, 12. DOLENC Franc, DPD Trbovlje (1 riba) 835 točk, 13. ZELENŠEK Zmago, DPD Trbovlje (1 riba) 760 točk, 14. MIRNIK Bogdan, LT EMO Celje (1 riba) 610 točk, 15. PLANINC Bra-

Podvodno drevesce.

Tehtanje ulova je bilo vedno »zanimivo«.

Drobne zanimivosti

● **DRAŽJE ZLATO IN PLATINA** – Na vseh evropskih trgih (London, Zürich, Pariz, Frankfurt) sta se v začetku tega tedna podražila zlato in platina. Fina unča zlata (31,1 grama) je bila dražja od 390 dolarjev (1 gram okrog 5 tisoč dinarjev), v sredo pa je stala fina unča zlata v Londonu 407 dolarjev, platina pa je celo najdražja v zadnjih šestih letih, sa je bilo za eno fino unčo treba plačati 638 dolarjev (1 gram okrog 8110 dinarjev). Zlato se na svetovnem trgu draži vzporedno s padanjem vrednosti ameriškega dolarja, ki ga ZDA spodbuja, v želji, da bi tako zmanjšala velik zunanjetrgovinski primanjkljaj. Zato bo zlato skoraj zanesljivo drago vse dotlej, dokler se bo vrednost dolarja manjšala. Rast vrednosti zlata pa naj bi se ustavila šele tedaj, ko se bosta ZRN in Japonska odločili, da zmanjšata obrestne mere za najuglednejše posojiljojemalce.

Na trgu s surovinami se je v začetku tega tedna nekoliko podražil tudi kositer, katerega tona je v Londonu stala med 3690 in 3720 funti (okrog 2183 tisoč dinarjev). Tudi podražitev za 20 funtov pa težav pri prodaji kositra ne bo rešila, saj je še lani stala tona te kovine več kot devet tisoč funtov, potem pa je pred približno letom dni prišlo do, za proizvajalce te kovine, katastrofalnega padca cen. Sicer pa proizvajalci kositra prav te dni v Rio de Janeiru iščejo izhod iz težav.

● **DO VODIKA S SONCEM** – Mnogi znanstveniki vidijo v vodik u energetski vir prihodnosti. Vodik bi namreč lahko v krajih, kjer imajo veliko sončne energije, dobivali iz vode in ga nato po ceveh črpali v oddaljene kraje, kjer ni takšnih možnosti za pridobivanje vodika. To se še vedno sliši kot čista utopija, toda poizkusi v to smer so se začeli. Tako bodo na podlagi skupnega nemškega in saudijskoarabskega projekta postavili v Riadu 100-kilovatno napravo, s katero bodo preizkušali, kako je s pomočjo sončne energije možno pridobivati vodik iz vode in koliko je tako početje gospodarno. Nato bodo postavili še dve takšni napravi in sicer eno v Jeddahu, eno pa v Stuttgartu.

● **HITRO ODKRIVANJE POŽAROV** – Na razstavi Parifeu Intersecurite v Parizu so cel oddelek namenili napravam za odkrivanje in borbo proti požarom. Tako je organizacija CGA izdelala videosistem za merjenje in obdelavo velikega števila podatkov (o vsebnosti metana, kisika, drugih plinov, hitrosti gibanja zraka, temperature, pritisk). Podatke in slike obdeluje mikroračunalnik, ki ob detekciji požara avtomatično vključi alarmne naprave. Naprava tudi odkrije mesto okvare, dima ali požar v prostoru. Naprava omogoča, da nanjo priključimo okoli 1000 detektorjev, povezanih na centralni sistem.

● **OGLJIKOV DIOKSID BI LAHKO REŠIL PROBLEM HLAJENJA MESA** – Presežek ogljikovega dioksida, ki se proizvaja v tovarnah brezalkoholnih pijač v mestnih sredinah v državah v razvoju, bi se lahko uporabljal za hlajenje mesa komaj zaklane živine in omogočil, da bi se tako lahko povečala proizvodnja. Skupina inženirjev z Inštituta za znanstveno raziskovanje hrane v Bristolu (jugozahodna Anglija) je napravila sistem za izkoriščanje ogljikovega dioksida: tega naj bi stisnile v trdne kocke, ki bi jih dali v hladilnike ali izolirane tovarnjake. S temi tovarnjaki naj bi potem po kmetijah pobirali sveže meso: tovarnjake bi lahko polnili z mesom nekaj dni, odvisno seveda od števila živine, in bi se potem lahko vračali v mesto, ko bi bili polni. Na ta način bi lahko dobili precej več mesa, kot zdaj, ko živino prevažajo po železnici ali v tovarnjakih, kjer precej živali pogine zaradi bolezni preden prispejo do mesta. Meso pa po novem

postopku hlajenja ostane enako ali celo boljše kot pri razhlajevanju po klasični metodi. (A. D. L.)

● **EVROPSKI ŽELEZNIŠKI SPORAZUM** – Konec avgusta sta Francija in ZRN podpisali evropski sporazum o modernizaciji železnic, ki so ga že lani, po treh letih priprav, pripravili v ekonomski komisiji OZN za Evropo. Sporazum so poleg omenjenih držav doslej podpisale še Sovjetska zveza, Belorusija, Ukrajina, Poljska, Madžarska, Italija, Grčija, Portugalska in Luksemburg. Pogoji, da sporazum začne veljati je, da ga podpiše osem držav, od katerih morajo biti vsaj štiri sosede. Evropski sporazum o velikih mednarodnih železniških progah predvideva poenotenje hitrosti potniških vlakov na 300

kilometrov na uro in tovornih na 250 kilometrov na uro, priporoča pa tudi širino proge in največjo obremenitev vagonov.

● **PORABA ENERGIJE SE BO POVEČALA** – Mednarodna agencija za energijo (IEA) napoveduje, da se bo poraba energije v svetu dolgoročno povečevala. Prepričanje, da bo oskrba z nafto ob sedanji pocenitvi postala manj problematična, je po mnenju predstavnikov IEA napačno, saj se bo črpanje v industrijsko razvitih državah sveta, posebej pa v ZDA in v Severnem morju, po letu 1990, precej zmanjšalo, kar tri petine znanih ležišč nafte pa so v državah okrog Arabskega zaliva.

(Nadaljevanje na 14. strani)

DO EMO CELJE

Komisija za reševanje stanov. zadev delavcev

Na osnovi 68. člena Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih potreb delavcev DO Emo in sklepa komisije za reševanje stanovanjskih vprašanj, objavljamo:

RAZPIS

za uvrstitev na prioriteto listo dodelitve dolgoročnih kreditov za:

- novogradnjo,
- adaptacijo - prenovo,
- nakup stanovanja v etažni lastnini.

Pogoji za uvrstitev na prioriteto listo:

1. NOVOGRADNJA

- urejeno gradbeno dokumentacijo (lastništvo, gradbeno dovoljenje, predračunska vrednost gradnje),
- že vloženi najmanj 30 % lastnih sredstev predračunske vrednosti gradnje.

2. ADAPTACIJA

se dodelijo dolgoročni krediti, s katerim se bodo izvedla naslednja dela:

- toplifikacija,
- pridobitev sanitarij (WC-kopalnica),
- napeljava vodovoda v hišo oz. elektriko,
- centralno ogrevanje,
- pridobitev dodatnih prostorov (samo v primeru, ko po standardih ni ustrezne kvadrature, pri čem se za ugotavljanje upoštevajo vsi člani skupnega gospodinjstva. Ne upoštevajo se ko gre za dograditev prostorov za zaposlene otroke in druge člane skupnega gospodinjstva, ki so zaposleni v drugi DO).
- Udeleženci razpisa morajo imeti urejeno:
 - adaptacijsko dovoljenje oz. priglasitev del za navedena dela, zagotovljena vsa druga sredstva za izvedbo adaptacije,
 - lastništvo oz. solastništvo objekta, ki se adaptira,
 - predračunska vrednost

3. NAKUP STANOVANJ V ETAŽNI LASTNINI

- predkupna pogodba, o nakupu stanovanja v etažni lastnini,
- da je nakup stanovanja - velikost v skladu z določenimi normativi,
- zagotovljena vsa druga sredstva za nakup stanovanja.
- Udeleženci razpisa morajo dostaviti še naslednjo dokumentacijo:
 - izpolnjen obrazec, ki ga dobijo v službi družbenega standarda,
 - potrdilo o skupnem gospodinjstvu in stalnem bivališču,
 - potrdila o osebnih dohodkih za leto 1985 - svoje in družinskega partnerja in vseh ostalih članov skupnega gospodinjstva,
 - ostale dohodke članov skupnega gospodinjstva,
 - zdravniška dokazila (v primeru invalidnosti, poklicnih bolezni oz. kroničnih bolezni otrok),
 - in v celoti dokumentacijo o novogradnji, adaptaciji ali nakupu stanovanja.

Sprejemajo se samo prijave na razpis tistih delavcev, ki izpolnjujejo pogoje navedene v 21. in 27. čl. pravilnika o reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev.

Razpis velja 20 dni po objavi v tovarniškem glasilu EMAJLIREC.

Sprejemajo se samo prijave, katerim je priložena v celoti zahtevana dokumentacija v podanem roku razpisa.

Popolne prijave se sprejemajo v PKOPI - službi družbenega standarda, pri tov. Besednjak Sonji, vsak dan od 7. do 12. ure.

NEPOPOLNE PRIJAVE IN PRIJAVE, KI NE IZPOLNJUJEJO POGOJEV RAZPISA, SE NE SPREJEMAJO.

Komisija za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev DO EMO Celje

Odkrivanje in črpanje nafte bosta po mnenju IEA vedno dražja, kljub temu pa bo tudi ob koncu tisočletja nafta še vedno glavni energetski vir, pa čeprav ne zanesljiv, saj so zaloge nafte omejene. Zato bi seveda morali vsi na svetu več energije proizvajati iz drugačnih virov. IEA napoveduje, da bo energija, pridobljena v atomskih centralah ob koncu tisočletja zadovoljevala četrtno potreb, potrebno pa bo seveda zagotoviti popolno varnost pri delovanju tovrstnih objektov. Tudi delež premoga naj bi se v skupni energetski bilanci s četrtno povečal na tri desetine.

Agencija za atomsko energijo OECD pa je po nesreči v Čemobilu spremenila svojo napoved, po kateri naj bi bilo letos 21 odstotkov vse energije na svetu pridobljene v atomskih elektrarnah, do konca tisočletja pa naj bi se delež celo podvojil. Sedaj menijo, da je ob sedanjem splošnem negotovanju proti atomski energiji

težko napovedovati, kako se bo povečevala proizvodnja v jedrskih elektrarnah.

● **TEKOČI DUŠIK ZA ODSTRANJEVANJE PREMAZOV** – V francoski avtomobilski firmi Talbot so začeli odstranjevati barve in lake z avtomobilskih karoserij s kombinirano metodo kriogenega hlajenja s tekočim dušikom: kovinske dele najprej ohladijo s tekočim dušikom do – 20 stopinj Celzija, potem pa začno barvo ali lak odstranjevati. Na uro lahko na ta način očistijo okoli 24 kosov kovinskih delov. Cela naprava je avtomatizirana. Naložba za to opremo je stala okoli 3,5 milijona francoskih frankov, obrestovala pa se je že po devetih mesecih. Pomembno je tudi to, da je ta postopek ekonomičnejši kot kemični in da ne onesnažuje okolja. (A. D. L.)

● **BOLJŠE ŠKROPLJENJE JABOLK – BOLJŠI PRIDELEK** – Skupina kemikov in patolofov s Kmetijske postaje za znanstvena razis-

Na osnovi 68. čl. Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih potreb delavcev in sklepov DS komisije za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev DO Emo, objavljamo:

RAZPIS

za uvrstitev na prioriteto listo za dodelitev dolgoročnih kreditov za novogradnjo in nakup stanovanj za delavce po kadrovski osnovi.

I. POGOJI ZA UVRSTITEV NA PRIORITETNI VRSTNI RED:

1. Gradnja stanovanjske hiše

- priloženo gradbeno dokumentacijo,
- da ima priloženo listino o lastništvu oz. solastništvu zemljišča na katerem se gradi objekt,
- priloženo listino o lokacijskem dovoljenju

2. Kreditiranje nakupa

- da poseduje predkupno pogodbo o nakupu stanovanja,
- zagotovljena vsa druga sredstva za nakup

3. Pogoji razpisa

- delavci, ki opravljajo dela oz. naloge s posebnimi pooblastili, in odgovornostmi,
- dela, ki opravljajo ali ki bodo opravljali dela oz. naloge, ki so posebnega pomena za uspešno delo pri poslovanju TOZD (dejanska visoka strokovna izobrazba tehnične smeri in opravljanje DN na področju razvoja in izvoza).

4. Priložiti potrebno

- kopijo ali prepis gradbenega dovoljenja in lokacijskega dovoljenja,
- listino o lastništvu oz. solastništvu, na katerem se bo objekt gradil,
- dokazilo o zagotovljenih lastnih sredstvih,
- potrdilo o zagotovljenih lastnih sredstvih,
- potrdilo OD (tudi družinskega partnerja) in vseh ostalih prihodkov družine preteklega leta,
- potrdilo o kreditni sposobnosti upravičenca s prikazom vseh odtegljajev pri OD (tudi družinskega partnerja),
- predložiti sklep ustreznih ustanov o najetju kreditov, bančni, SSS, DO, kjer je zaposlen družinski partner,
- predkupno pogodbo o nakupu stanovanja,
- predračunska vrednost hiše, nakupa stanovanja.

II. SPLOŠNI POGOJI RAZPISA

1. Pogoj za prijavo razpisa je, da ima prosilec vloženi 30 % lastnih sredstev predračunske vrednosti del za gradnjo, nakup stanovanja.

2. Krediti se dodeljujejo v skladu s čl. od 21. do 25., 27., 28. in 30. pravilnika o reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev TOZD v enkratnem znesku z upoštevanjem že prejetih kreditov.

3. Prijave za razpis se vložijo na posebnem obrazcu, ki se prejme v službi družbenega standarda.

Izpolnjene prijave z ustrežno dokumentacijo se zbirajo v službi družbenega standarda pri referentu za stanovanjske zadeve, vsak dan od 7. do 9. ure.

Razpis velja 20 dni po objavi v tovarniškem glasilu EMAJLIREC.

Sprejemajo se samo prijave, ki izpolnjujejo pogoje na podan razpis.

Vse prijave, ki ne bodo izpolnjevale pogojev, se zavrnejo kot neutemeljene in se ogled ne bo opravil.

Komisija za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev DO EMO Celje

AMBULANTA EMO OBVEŠČA

ORDINACIJSKI ČAS OD 7. do 13. ure
TOREK PODALJŠAN OD 14. do 16. ure

SPREJEM ZDRAVSTVENIH IZKAZNIC:

– PRVI PREGLED OD 7. DO 10. URE
DO BOLNIŠKEGA STALEŽA SO UPRAVIČENI LE PACIENTI, KI ODDAJO ZDRAV. IZKAZNICO DO 10. URE (izjema so nujni primeri)

– KONTROLNI PREGLEDI OD 8. DO 11. URE OZ. OB NAROČENI URI

– INJEKCIJE OD 7.30 do 8. URE

– PREVEZI OB 8. URI

– RECEPTI ZA KRONIČNE BOLNIKE –
TOREK: OD 11.–12. URE IN 14.–15. URE,
SREDA IN ČETRTEK OD 11.–12. URE

– SPREJEMI NA DELO: TOREK, SREDA,
ČETRTEK OB 10.30

– PERIODIČNI PREGLEDI OB 7. URI

PREDNOST V AMBULANTI IMAJO:

– NOSEČNICE

– PACIENTI Z VROČINO NAD 38 °C

– PACIENTI, KI PRIHAJAJO TAKOJ PO
POŠKODBI Z DELOVNEGA MESTA

– SVOJCI, KI PRIDEJO PO INFORMACIJE
IN UREJAJO STALEŽ ZA PACIENTE

MALICA OD 10.–10.30 URE

kovanja East Malling blizu Londona je nedavno sporočila, da je končala svoje desetletno eksperimentalno delo glede učinkovitejšega škropljenja jabolk. Do izboljšave škropljenja jabolk so prišli s pomočjo običajnih hidravličnih škropilnic, le da so enostavno zmanjšali kapljice tekočin, s katerimi škropijo sadje. Raziskovalci ugotavljajo, da so manjše kapljice iz teh škropilnic učinkovitejše kot večje, ker se z zmanjšanjem premera povprečne kapljice z 180 mikrometrov na 120 mikrometrov, potroji število kapljic in s tem omogoča, da škropivo prodre skozi listje. Ker je škropljenje sadja na ta način finejše in učinkovitejše, bodo lahko zmanjšali količine potrebnih škropiv povprečno na 150 litrov na hektar. Tako majhne kapljice lahko dobijo s preprosto predelavo običajnih hidravličnih škropilnic. (A. D. L.)

● **KERAMIKA ZA VEČJO UČINKOVITOST PLINSKIH TURBIN** – Britanska firma Ae-Rugby je razvila keramične materiale, ki naj bi stalno obdržali svojo visoko trdnost in moč ob različnih temperaturah. Te materiale naj bi v prihodnosti uporabljali tudi pri plinskih turbinah za nekatere sestavne dele. Z njimi naj bi torej izboljšale učinkovitost zračnih in industrijskih plinskih turbin. Običajno plin v plinskih turbinah preseže celo 1300 stopinj Celzija, kar je višje kot je tališče superzlitin. (A. D. L.)

● **NOVA VLAKNA** – Fluoridno steklo ima sposobnost prenašanja laserskih signalov na mnogo večje razdalje kot vlakna, izdelana iz silikonskega stekla, ki so običajna sedaj v uporabi. Raziskovalni laboratoriji mornarice (ZDA) so uspeli premostiti še edino tehnično prepreko: izgubo pri prenosu, to je mero, ki kaže, s kakšno hitrostjo slabi svetlobni signal do mesta, na katerem ga je potrebno ojačati. Ekipa raziskovalcev, ki raziskuje fluoridna vlakna, meni, da bo izgube mogoče omiliti in da bodo optična vlakna omogočala prenos sporočil preko oceanov in celin tudi brez ojačevalnikov.

Pišite v naše in vaše glasilo

Uredništvo našega tovarniškega glasila želi popestriti vsebino Emajlirca z vašimi bogatimi izkušnjami. Da bi bilo glasilo bolj zanimivo, bolj pestro, pa je tudi želja večine članov našega kolektiva. Vendar pa jo lahko uresničimo v praksi le, če bomo pri pisanju na teh straneh sodelovali vsi, oziroma v čim večjem številu in ne vedno isti, oziroma ozek krog sodelavcev. Možnosti za pisanje je namreč zelo, zelo veliko.

Že večkrat smo vas seznanili s tem, da je v predprostoru sekretariata samoupravnih organov nameščen poštni nabiralnik zelene barve z napisom EMAJLIREC – PRISPEVKI. Namenjen je

sporočilom uredniku časopisa. V nabiralnik lahko oddate tudi morebitne želje, mišljenja o spremembah in dopolnitvah, predloge o drugačni vsebinski zasnovi in podobno.

Ponovno vas vabimo k sodelovanju, da s svojimi prispevki popestrite glasilo. Prav gotovo se tudi v vaši delovni sredini dogaja marsikaj, kar bi bilo zanimivo tudi za ostale člane kolektiva.

K sodelovanju vabimo tudi naše bivše sodelavce, torej vas, naše upokojence. Člane našega kolektiva zanima vaše sedanje življenje, vas pa prav gotovo tudi zanima naše delo in življenje v kolektivu, v katerem ste preži-

veli velik del svojega življenja in s katerim ste se veselili ob vsakršnem uspehu in se hudovali, če ni vse teklo tako, kakor je bilo zamišljeno.

EMO poznate, delno ste tudi seznanjeni z vsemi problemi, ki tarejo tako naše gospodarstvo kot tudi EMO in tako lažje primerjate vaše nekdanje delo s sedanjim. Tudi s tega področja bi želeli spoznati vaše mnenje. Kako gledate na naš razvoj delovne organizacije je tudi zanimivo vprašanje za vas, saj prav gotovo redno spremljate tovrstno problematiko v našem glasilu.

Skratka vse, tako bivše, kakor sedanje sodelavce, vas vabimo k sodelovanju. Pišite nam, glasilo vam bo odprto za vsa vprašanja, pojasnila, pobude, predloge, kritike, pohvale, itd.

Če bi radi zastavili kakšno vprašanje – opogumite se, glasilo je javna tribuna. Ustrezne službe bomo zaprosili za odgovor in vam ga bomo posredovali.

Zato, da bo Emajlirec resnično list vseh nas – pišite. Mi se bomo potrudili in vaše članke redno objavljali, seveda pa tudi honorirali.

Vsebinska glasila ni in ne more biti samo stvar urednika in uredniškega odbora, ampak je dolžnost vseh nas, da jo s skupnimi močmi oblikujemo. Zato želimo, da bi imelo naše glasilo čim več dopisnikov po vseh delovnih sredinah, kakor tudi med upokojenimi delavci.

Veseli bomo, če nam boste odpisali in nam zaupali, da ste se odločili za sodelovanje.

Glavni in odgovorni urednik Viki Klenovšek

50 let življenja in dela Fanike Štefanič

Pred kratkim je praznovala svoj življenjski jubilej 50-letnico rojstva naša sodelavka Fanika Štefanič iz oddelka montaže TOZD Posoda.

Rodila se je 20. septembra 1936, v naši DO pa se je zaposlila 15. julija 1966.

Tovarišica Fanika doslej ni nikoli zanemarjala svojega dela, v sredini kjer dela vedno rada priskoči na pomoč s svojimi bogatimi delovnimi izkušnjami tako, da ni samo dobra delavka, vestna in predana svojemu delu, ampak je tudi dobra in cenjena delovna tovarišica.

Ob življenjskem jubileju ji iskreno čestitamo in ji želimo še veliko sreče in zdravja v krogu domačih.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi drage hčerke, mame in žene

Dragice ČANDER

se iskreno zahvaljujemo celotnemu kolektivu, sorodnikom in prijateljem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali vence in cvetje in nam lajšali težko bolečino.

Iskrena hvala!

Žalujoči vsi njeni

Kadrovske vesti

od 1. 8. 1986 do 31. 8. 1986

Sprejeti na delo:

UŽMAH Marija, GOLNARIČ Sonja, FIDERŠEK Vida, KOSI Ivanka, OTROČAK Jasna, KOREZ Roman, ŽARKOVIČ Ivica, LIPOVEC Alojz, LESKOVŠEK Jože, URH Jože, JURKOŠEK Silvo – vsi TOZD Posoda; KRAJNC Tatjana – TOZD ERC; MAVRIČ Romana – TOZD Vzdrževanje; MALEC Katarina, OSTRUŽNJAK Nikola – oba TOZD DS SS – mat. oskr.; POTEKO Zoran – TOZD DS SS – razvoj; SELINŠEK Drago – TOZD DS SS – samoup. or.; BRATIČ Gojko – TOZD DS SS – trženje; JANKOVIČ Velimir – TOZD DS SS – kontrola; PAVLIN Tomaž – TOZD Frite; STEVANOVIČ Miladin, BUDIČ Željko, RABIHIĆ Halid, BEČIROVIĆ Zijad – vsi TOZD Kontejner; BERBIĆ Ibrahim – TOZD Kotli

Iz DO so odšli:

LEDINEK Magda, HORVAT Smiljana, HLUPIČ Pepica-Jožica, OTROČAK Jasna, PERGAMOŽ Sandi, SALAMADŽIJA Sandi – vsi TOZD Posoda; SELČAN Srečko – TOZD Orodjarna; POLENŠEK Miran, JALIČ Radovan – oba TOZD Kotli; ČRETNIK Aleš – TOZD Radiatorji; NUŽDIĆ Borko – TOZD Frite; DJAKOVIĆ Milutin – TOZD Kontejner.

Upokojili so se:

COKAN Ljudmila (20. 3. 1933–31. 7. 1986), MAČEK Ivana (23. 7. 1931–31. 7. 1986) – obe TOZD Posoda.

Premeščeni v mesecu avgustu

GNUS Irena iz TOZD Posoda v DSSS Crikvenica s 13. 8. 1986.

Poročile so se:

ŠVAB Irena – KUNŠTIČ, TOZD Posoda, GOLEŽ Slavica – PODKRAJŠEK, TOZD Posoda.

Sporočilo sodelavcem

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz DSSS – računovodske in finančne službe za izkazano pozornost in darilo, ki mi bo v drag spomin.

Mnogo uspeha pri nadaljnjem delu.

Dora Podergajs

Emajlirec

Časopis izhaja dvakrat mesečno kot glasilo delovne organizacije EMO Celje in ga prejema vsi člani te delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor.

Glavni in odgovorni urednik: Viki Klenovšek. Tehnična oprema: Jože Kuzma. Naslov uredništva: Celje, Mariborska 86, telefon 32-112, interna 262. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen plačevanja davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in klišei AERO Celje.

Poslovala se je

PODRGAJS Dorica (31. 3. 1935) – DSSS, področje za ekonomiko, računovodska služba. Zaposlena v EMO od 1. 9. 1951. Upokojena 2. 9. 1986.

Humor

»Rada bi pomerila tisto zeleno obleko v izložbi...«
 »Kar izvolite, vendar lahko greste tudi v kabinol!«

»Tovariš, luči imate pokvarjene. Levi žaromet vam ne sveti. To vas bo stalo tisoč dinarjev!« opozarja prometni miličnik voznika.

»Krasno. Električar je hotel imeti dva tisočaka!« se razveseli voznik.

»Ko že govoriva o kajenju... Moja zaročenka je strastna kadilka. Še ko se slači, ne da cigarete iz ust!« pripoveduje Brane prijatelju.

»Vem...« odvrne on.

»Kaj bo tvoj sin, ko bo končal šolanje?«

»Tridesetletnik!«

»Joj, kako nevesta slabo izgleda!«

»Nič čudnega, ko pa je dve leti lovila moža...«

»No Petrček, povej mi, kaj je to sezonsko blago!«

»To so tiste stvari, tovarišica učiteljica, ki jih ni v sezoni moč dobiti v naših trgovinah.«

Po lovu. Lovec vpraša: »Koliko plačam goniču?«

»Odvisno od tega, kam ste ga zadeli...«

»Draga hčerka, zdaj ko se boš poročila, boš verjetno čez devet mesecev dobila otroka...« prične mencati mama, saj se ji je zazdelo, da bo treba hčerki končno razložiti nekatere stvari.

»Ne mami, to se bo zgodilo že čez pet mesecev...«

»Si res pustil ženo?«

»Ja, saj je sama hotela...«

»Kako to?«

»Zadnjič sem prišel domov pijan, pa mi je rekla, naj izberem pijačo ali njo...«

»In?«

»Odločil sem se za pijačo!«

Pravi, da hoče imeti najprej točen izračun, koliko bo pridobil, če se postavi na svoje noge

»Kaj vam lahko ponudim? Kozarček močnega, kavo ali vino?«

»Najprej bi kozarček močnega, ko bom čakal, da boste skuhalo kavo, pa bi vino...«

»Ta dežnik vam zares toplo priporočam. Tako dobre kakovosti je, da sploh ne boste opazili, da dežuje...«

»In kako bom potem opazil, da je prenehalo deževati?«

»Veste, vaš sin zelo slabo bere in piše...«

— Če ste upokojenec, vam priporočam tale model! Uporablja pa se v tem položaju.

»Nič hudega, tovarišica, bo imel pa tajnico!«

Prijatelja opazujeta strip-tiz.

»Odlično mimiko ima.«

»Res je. Predvsem med boki.«

»V čem se razlikujeta moški in ženska?« vpraša mali Mihec očeta.

Oče odgovori: »Po čevljih, moški nosijo večje, ženske manjše.«

»Saj sem vedel, da je razlika med nogami.«

V psihiatrični kliniki mlad zdravnik sprašuje pacienta, kako bi napolnil sod brez dna.

»Brez težav...«, če bi ga najprej napolnili do polovice.«

»V kuhinji zadnji čas samo še jočem...«

»Zakaj?«

— Vedel sem, kaj se bo zgodilo. Vsa predavanja iz varstva pri delu je »šprical.«

»No, včasih sem jokala samo tedaj, ko sem rezala čebulo...«

»Pa zdaj?«

»Zdaj me spravi v jok že cena krompirja...«

»Zakaj si se ločila?«

»Moj mož je bil čudak...«

»Kako to misliš?«

»Samo enega prijatelja sem imela, pa še tega mi ni privoščil...«

X

»Parcela leži tik ob gozdu, smreke dehtijo in čudovit zrak bo prodiral v hišico vse leto. Ne da se povedati, kako je to zdravo. Imate v družini morda pljučne bolnike, astmatike ali koga z infarktom?« je utrežljiv prodajalec.

»Ne, nič takega ni v naši družini...«

»Ja, vidite, to je pa res škoda!«

Rešitev za zabavo

VODORAVNO: 1. vrsta turbinne, imenovana po avstrijskem inženirju, ki jo je konstruiral, 8. ime utemeljitelja znanstvenega materializma Marxa, 12. ime slovenske operne pevke Bratuževe, 13. oseba, na katero je izdana menica – menični dolžnik, 15. širok izliv reke v morje, 16. zaslužek, 17. naglavni robec, 18. gora v Kamniških planinah, 19. avtomobilska oznaka Karlovca, 21. del umetniškega imena prve slovenske filmske igralke Ide Kravanja, 22. popularni ameriški filmski igralec (Gary), 23. morska riba iz družine skuš, 24. prvi šumnik in tretji vokal, 25. tek do jedi, 26. španski slikar, mojster fresk (Jose Maria 1876–1945), 27. kraj na Go-

renjskem med Podnartom in Radovljico, 28. departma in reka istega imena v severovzhodni Franciji, 29. zadano delo, 31. pogubno mamilo pridobljeno iz morfija, tudi zdravilo proti kašlju, 32. letoviško mestece na zahodni istrski obali, 33. strupena kača, kobra.

NAVPIČNO: 1. slovenski politični delavec, predsednik prve slovenske vlade (Boris), 2. otočje, ki loči Tih ocean od Beringovega morja, 3. lahek starogrški ščit, po katerem so se imenovali lahko oboroženi vojniki, 4. tanka in ozka deska, 5. ime ruske balerine Pavlove, 6. kemijski znak za natrij, 7. knjiga zemljevidov, 8. vrsta plazilcev brez nog, strupene in nestrupe-

ne, 9. starozidovski kralj, 10. kemijski znak za radij, 11. kratice za ljudsko tehniko, 14. umrl slovenski stomatolog in profesor na medicinski fakulteti (dr. Jože), 16. domača žival, 18. prebivalec jadranskega otoka tretjega po velikosti, 19. zaprt prostor za kokoši, 20. priprava za sprejemanje in oddajanje elektromagnetnih valov, 22. beli trn, 23. nasilje, 25. okrog močnega kola naloženo žito, seno ali slama, 26. židovsko žensko ime, 27. ime švedskega pisatelja Hanssona, 28. hladno borilno orožje, 29. medmet negodovanja, 30. kemijski znak za američij, 31. medmet vznichenja.

– Slavi –

